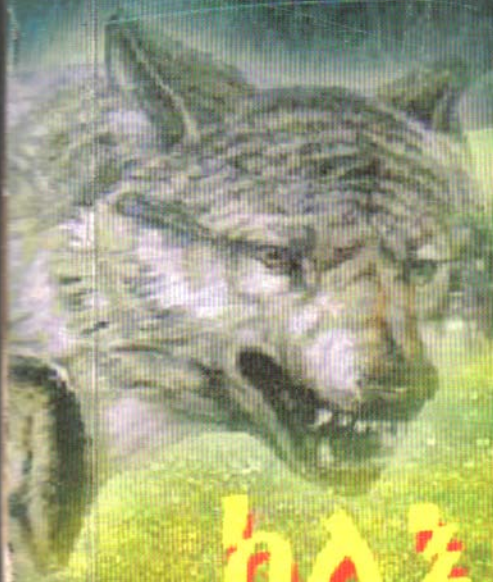

ከብ ካልኦ ናይ ስሕተት ወንጌል ተጠንቅቆ

ካልኦ ወንጌል

በደ/ር ተክሎአብ መንግሥት አብ

ጥዕራፍ 1

ሰሐተትን አሰራርሕሉን

**ምምርጫ፣
መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስጉምቲ**

አብ መብዛሕትኡ ከፋል ናይ ሲጋዊ መነባብርና ንዝኾነ ይኹን ነገር ከ ይመርመርና እንቕበላሉ እዋን ኣዝዩ ውሑድ እዩ። ስለዚ ድማ እዩ ጠቐምቲ ዝ ባሃሉ ነገራት ብብዙሕ መንገዲ እንተ ተገልጹልና እኒ ገርህ ኢልና ንምቕባል እንድንጉ። እቲ ዘሕዝን፣ ንሰብ ናብ ሓጢአትን ናብ ጥፍኣትን ዘውድቐ ነገራት ከቐርቡልና ከለው ግን ብዘይገቡር ገርህነት ሃንደፍ ኢልና ንቕባሉ። ኮምቲ መጽሐፍ ቅዱስና አብ ምሳ፡22፤3 (ምሳ፡27፡12) “አሱቱውዓሊ ሰብሲ እከይ ይርሊ እሞ ይሕባእ፣ ገርህታት ግና ንቕድሚት ይኸዱ እሞ ብእኡ ይጉድኡ።” ብምባል ጠቐስዎ ዘሉ፣ ሓዲግ ገርህነት ንጉድኣትና ደላ እምበር ንድሕነትና ከም ዘይጠቅም ከነሰተውዕል የድልየና።

ገርህነትና ከም ናይ ናትናኤል ንጉይታን ንሓቅታቲን ጥራይ ከሕዛእ ከም ዘለዎ ኣይንዘንግዕ። ገርህነት ዝላክል ከቡር መንፈሳዊ ንብረት፣ ነቲ ሰራጂ ዝኾነ ነ ሰይጣንን መዓይይቲን እንተ መጠናዮ፣ ጉድኣት ነፍስና መዳርግቲ ኣይኮርከ ቦን እዩ። ሃዋርያ ጳውሎስ ንሰብ ሮሜ ከምዕደም ከሉ፣ “ንሰናይ ብላህታት፣ ን እኩይ ግና ገርህታት ክትኮኑ፣ እደሊ ኣሸኹ።” ዝበለ ንሓቶም እኩይ ንምግባር ገርህታት ንዝኾኑ ደላ እምበር እከይ ከመጸም ከሉ ገርህታት ኮይኖም ከቐበልዎ ኣይኮነን ዝምዕድ ዘሉ። ከምኡ እንተ ዝኸውን እሞ ቅድሚ ሓደ ጥቕሲ እዚ ዝሰዕብ ሰምዕታ ኣይምጸሓፈን። “ግናኸ ኣሕዋተየ፣ ነቶም ካብቲ እተመሃርኩ ምዎ ምህር ምፍልላይን መዓንቀፍን ዝገብሩ ክትዕዘብዎም፣ እምዕደኩም ኣሸኹ። እቶም ከምዚኣቶም ዝበሉ ንኸብደም እምበር፣ ንጉይታና ኢየሱስ ከርሰቶሰ ኣየ ገልግልዎን፣ ብጥዑም ዘረባን ምርቓን ልቢ እቶም ገርህታት የሰሕቱ እሞ እሞ፣ ካባታቶም ኣግልሱ።” ብምባል ነቶም ዘሰሕቱ ኮግርሁ ከም ዘይግባእ ኣጠን ቂቕም እዩ (ሮሜ፡16፡17-19)።

እቲ ንክርሰቶሰን ንሓቅታቲን ጥራይ ከኸውን ዝግብእ ገርህነትና፣ ሰይጣን ብጉርሒ ከምንዘፃናን ንእኡ ክገብርን እዩ ዝደሊ። ሂዋን ከምቲ ንትእዛዝ ኣ ምላኽ ብገርህነት ዝተቐበለቶ፣ ብማዕሪኡ ድማ ነቲ ሰይጣን ዝፈሓሳ ተንኮል ብገርህነት ተቐቢላቶ እያ። እቲ ዳሕረዋይን ዘይተደላይን ገርህነት ነቲ ቀዳማይን ንቡርን ገርህነት ስፍራ ኣልቂቐ ድማ ናብ ዘለቅቕ መደምደምታ

ከመርሓ ተራእዩ (ዘፍ፡3፡1-16)። ሃዋርያ ጳውሎስ ድማ ንሕልና ሰብ ቁረንቶስ ብንጽህናን ብገርህነትን ንክርስቶስ ተዓሊሙ ከም ህዓቢ ድሕሪ ምግባሩ፣ ካባታቶም ተፈልዮ። ንክርስቶስ በዘን ክልተ ባህርያት እዚአተን ኣሕጽይዎም ከ ብቅዕ ብድሕሪኡ ግን ሓደ ኣገዩ ዘሰክሮን ዘፍርሆን ነገራት ክሰምዕ ጀሚሩ። ከ ምዚ ብምባል ድማ ጸሓፊሎም። “ብቕንኢ ኣምላኽ እቕንኣልኩም እዩ እሞ፣ ን ጸህቲ ድንግል ንክርስቶስ ምእንቲ ክቕርቡም፣ ንሓደ ሰብኣይ ኣሕጽዮኩም እዩ። ግናኽ ከምቲ ተመን ብጉርሑ ንሄዋን ዘሰሓታ፣ ከምኡውን ሓሳብኩም ካብቲ ናብ ክርስቶስ ሸኸውን ገርህነትን ንጸህናን ምናልባሽ ከይጠፍእ እፈርህ ኣለኹ።” (2ቁረ፡11፡2-3)

ከምቲ ኣሰዓቡ ኣብ ጥቕሲ 4 ገሊጽዎ ዘሎ፣ ካልእ ኢየሱስ፣ ካልእ መን ፈሰ፣ ካልእ ወንጌል እናተሰበከሎም ከሎ ስቕ ኢሎም ምዕጋሶም ኣገዩ ከም ዘፍርሆ ገሊጹሎም። “ሰለዚ ሓደ እኳ፣ ንሕና ዘይሰበኽናዮ፣ ካልእ ኢየሱስ እንተ ሰበኽ፣ ወይስ ንሰባትኩም ዘይተቐበልኩም ካልእ መንፈስ እንተ ተቐበልኩም፣ ወይስ ዘይረኽብኩም ካልእ ወንጌል እንተ መጸኩም፣ ጸቡቕ (ስቕ ኢልኩም) ትዕገስዎ ኣለኹም።” (2ቁረ፡11፡4)። ኣብቲ ቀዳማይ ትርጉም “ጸቡቕ” ህብል ቃል፣ ኣብ ናይ እንግሊዝ ትርጉማት ይኹን ኣብቲ ሓድሽ ትርጉም ናይ ትግርኛ ግን “ስቕ ኢልኩም” እዩ ህብል። ሰለዚ ካልእ ኢየሱስ ህኣክል እናተሰበከልካ፣ ይትረፍ ምቕባሉ እሞ ምሰበኹ፣ ስቕ ኢልካ ምዕጋሱ ጥራይ እኳ ዘይጽወር ስግኣትን ፍርሃትን ዘሰዕብ ተርእዮ እዩ። እቶም ኣብ ዓይኒ ጎይታእም ብሉጻት ሃዋርያት ግን፣ ካልእ ኢየሱስን ካልእ ወንጌልን፣ ይትረፍ ብኣፍ ስጋ-ሰበሰ ሰብሲ ብኣፍ ረቀቕቲ መላእኸቲ ክሰበኽ እንተ ህሰምዎም እኳ ዮውግዎም እምበር ኣይዕ ህሰምን እዮም።

እቲ ህሰበኽ ዘሎ ኢየሱስ፣ ካልእ ኢየሱስ ድዩ ወይስ እቲ ሓቀኛ ኢየሱስ ንምልላይ ግን እታ እንከ መንገዲ ምምርግር ጥራይ እዩ። ይትረፍ ሓደጋ ከንጸላሉ እናረኤኻ፣ ካብ ኣፍ እቶም ብሉጻትን ምርኣያትን ሃዋርያት፣ ካብ ኣፍ እቶም ንወንጌል ካብቲ ምንጨ ሸኽኦ ኢየሱስ ህረኣይዎን ህሰምዎን ህዳህሰስዎን እናሰማዕካ እኳ፣ ነቲ ህሰማዕካዮ ቃል እናመርመርካ ክትቅበሎ፣ ናይ ደግነትካን ምስትውዓልካን መለክዒ ደኣ እምበር፣ ዘይምእማንካ ዘሰምዕ ኣይኮነን።

ሰብ ቤርያ ካብ ሰብ ተሰሎንቄ ህበለጹ ደግታት ንክኸኑ ህሓዝም ረቂሒ ድማ እዚ እዩ። ወንጌላዊ ሉቃስ፣ ብዛዕባ ደግነት ሰብ ቤርያ ከምዚ ብምባል እ

ዩ ንቴዎፍሎስ ዘዘንተወሉ። “ንሳቶም ድማ (ሰብ ቤርያ) ካብቶም ኣብ ተሰሎንቄ ህነብሩ ህበለጹ ደግታት ነበሩ። ንሳቶም፣ ‘እዚ ነገር እዚ እስኪ ከምኡ እንተ ቸይኑ፣ ኢሎም ኣብ ጸጸባሕ ነቲ ጸሓፊት እናመርመሩ፣ ነቲ ቃል ብኸሉ ፍቓዶም ተቐበልዎ።’” (ግብ፡17፡10,11)። ሰብ ቤርያ “እስኪ ከምኡ እንተ ቸይኑ” ኢሎም ህምርምርዎ ዘለው ንትምህርቲ ናይቶም ሕሩያት ኣገልገልቲ ሸኽኦ ጳውሎስን ሲላስን እዩ። ዋላ ሓንቲ ህሰምዑሎም ሕማቕ ትምህርቲ ከም ዘይ ነበረ፣ ብኣንጻሩ እኳ ደኣ ህተመስከረሎም ኣገልገልቲ ምንባርም ይፈልጡ እዮም። እንተ ቸኑ ሸኽኦ ዓይነት ኣገልጋሊ ይምጻእ ብዘዩገድስ፣ ልዕሊ ቅዱሳት ጸሓፊትን ልዕሊ ምርመራን ክኸውን ከም ዘይክእል ዘስተውዓሉ ብሰላት ኣመንቲ እዮም ህነበሩ። እቶም ህተመርመሩ ሕሩያት ኣገልገልቲ ድማ ነቶም “እስኪ ከምኡ እንተ ቸይኑ” ኢሎም ንዝሓተቲ ደቀ መዛሙርቲ ከም ዘይኣመንቲ፣ ተጠራጠርቲ፣ ኣብ ልዕሊ ቅቡኣት ኣምላኽ ኢዶም ከም ህዘርግሑ ደፋራት ጌርም ዘይኮነስ፣ ከም ህበለጹ ደግታት ጌርም እዮም ገሊጸዎም። ኣብዚ ዘመን ና ግን ምምርግር ማለት ምጥርግር ማለት ከም ሸኽኦ፣ ንመንፈስ ቅዱስ ከም ምድፋር፣ ኣብ ልዕሊ ቅቡኣት ኣምላኽ ኢድካ ከም ምዝርጋሕ ጌሩ ህገልጽ ቅዲ ወንጌል ይረኣ ምህላዉ ኣገዩ ዘሰግእ እዩ።

ኩሉ ህተገብረን ህተባህለን ዘበለ ካብ ኣምላኽ ጥራይ እዩ ህብል የዋህ ኣ ተሓሳባ ማርቲ እንናፍቕ ዘለና ዓዲ ዘየኣቲ ምኃኑ ቃል እግዚአብሔር ደጋጊሙ ገሊጹልና እዩ። ሰይጣን ንዝእርኣሱ መልኻኽ ብርሃን ከምስል ሸኽኣል፣ ተኸኑ ላውን ንበገዕ ከመስል ሸኽኣል፣ እቲ ጮማ ብቐላ ናይ ክርዳድን ስርናይን ድማ ከመሳሰል ሸኽኣል እንተ ቸይኑ፣ ኸይገምርምር እንዝንገዓሉ ሸኽኦ ይኹን ምኽንያት ምኽኑይ ኣይኮነን ማለት እዩ። ኣባታት ከምስሉ “ኣማጽኣ ሰይጣን ዘይፈልጥሲ ኣይመንኩስ” ካብ በሉ፣ እቶም ደቂ ወንጌል ኢና እንብል ማዕረ ክንደይ ጥንቁቓትን መርመርትን ክንከውን ከም ህግብኣና ኣይንዘንግዕ!!

ሃዋርያ ጳውሎስ ንሰብ ተሰሎንቄ፣ “መንፈስ ኣይተጥፍኡ። ትንቢት ኣ ይትንግቹ። ኸኸሉ ተዓዘብዎ (መርምርዎ)፣ ነቲ ሰናይ ሓዘም። ካብ ክፋእ ዘበለ ኸሉ ርሓቹ።” ኢሉ ከም ህመዓይም፣ ኸኸሉ ናይ ምምርግር መሰልን ዕድልን ተጠቂምና ነቲ ሰናይ ክንሕዝ፣ ብኣንጻሩ ከኣ ነቲ ክፋእ ከነርሕቕ ከም ህግብኣ ኣይንዘንግዕ (1ተሰ፡5፡19-22)። ብኸምዚ ኢና ነቲ “መንፈስ ኣይተጥፍኡ፣ ትንቢት ኣይትንግቹ።” ህብል ክቡር ቃል ከኸኸብርን ክንሕልዎን እንኸኣል። መርመርካ ሓቕነቲ ናይ ዘየረጋገጽካዮ ትንቢት ክብሪ ክትሕሉ ኣጸጋሚ እዩ። ሰለዚ ድማ “

ነብያት ድማ ክልተ ወይስ ሰለሰተ ከይኖም ይዛረቡ፤ እቶም ካልአትውን ይመርምሩ።” ህብል ቃል ተጻሒፋልና አሎ (1ቄረ:14:29)። ነብያት ክንበዩ ከ ለው እቶም ካልአት ከላቶም አፎም ከፊቶም ከም ዘለዎ ክውሕጥዎ ዘይኮነስ ኣ ኮማሲዮም ክምርምርዎ፤ ነቲ ዘይወሓጥ ድማ ካብ አፎም ክተፍእዎ ከም ህግባእ እዩ ህግባርና ዘሎ።

ሃዋርያ ዮሃንስውን እንተ ኾነ ነዚ ሓቂ እዚ እዩ ደገሙ ዘረጋገጸ። “ኣቲም ፍቁራተይ ብዙሓት ነብያት ሓሶት ናብ ዓለም ወጺኦም ኣለው እዮ፤ እቶም መናፍሰቲ ካብ ኣምላኽ እንተ ኹይኖም መርምሩ እምበር፤ ንመንፈስ ዘበለ ኩሉ ኣይትእመንዎ።” ብምባል ህሃበና መጠንቀቕታ ክንግልገለሉ ህግባእ ሓቂ እዩ (1ዮሃ:4:1)።

ክንምርምር እንከሎና ብመንጽር ቃል እግዚአብሔር ህብሎ ደኣ እምበር ብመንጽር እቲ ነብዩ ህበሎን ህገበሮን ክኸውን ከም ዘይብሉ ድማ ኣይገዛንግዕ። ዋላኳ እዚ ኣርእሱ፤ ሓዙ ብዙሕ ክገረቡ እንተ ኾነ፤ ሓደ ሰብ ህገኻ ይኹን ዓ ይነት ተኣምራትን ምግላጻትን ይሃልዎ ብዘዩገድስ ትምህርቱን ፍረ ህይወቱን ካብ ሚዛን ቃል እግዚአብሔር ከምልጥ ከም ዘይክእል ክንገክር ይግባእ። ነብዩ ሙሴ እኳ “ኣብ ማእከልካ ነብዩ ወይ ሓላም ሕልምታት እንተ ተንስኤ እጥ ምልክት ወይስ ተኣምራት እንተ ሃበካ... እጥ ከምቲ ህበለካ እንተ ኹነ፤ ደድሕሪ ዘይትፈልጦ ካልአት ኣማልኸቲ ኸኪድ እንተ በለካ... ነቲ ነብዩ እቲ ወይ ነቲ ሓላም ሕልምታት እቲ ቃሉ ኣይትሰማዕ።” ኢሉ ንህገቢ እስራኤል ኣጠንቂቂ እ ዩ (ዘዳ:13:1-3)። እቲ ህበለካ ተኣምራት ክፍጸም ምክኣሉ፤ ነቲ ነብዩ እቲ ናይ ምእማን ውሕሰነት ኣየውሀበካን እዩ። እቲ ኣገዩ ዘገድስ ነጥቢ፤ በዚ ብሓይሉ ዘይኮነስ ብሓይሉ ናይ ካልእ ረቂቕ መንፈሳዊ ኣካል ተደረኹ ህገበሮ ነገር ናብዩ ገጹ ይመርሓካ ምህላው ምፍላጥ ጥራይ እዩ።

ህበገሕ ግዜ ኣብ ምምርምር ዘጋጥም ጸገም ድማ ፍልጠት ሓቂ ዘይብልካ ምጽናሕ እዩ። ምእንቲ ዕለታዊ መንፈሳዊ ህይወትካን ኣገልግሎትካን ክትበል ዘይበሃግካዮ ፍልጠት ሓቂ፤ ኣብ ናይ ዜሮ ሰዓት ሓደጋ ምስ ኣንጸላለወ እትገብሮ ፈንጠጠር ብዙሕ ዕውት ከይኸውን ይኸእል እዩ። ምክንያቱ ሽዑ ብመንጽር እቲ ህሰማዕካዮ ሓሶት ገርካ ነቲ ሓቂ ክትደልዮ ከሸካ ከተለልዮ ዘለካ ዕድል ጸቢብ እዩ። ኣቐዲምካ ነቲ ፍልጠት ሓቂ ሒዝካዮ እንተ ትጸንሕ ግን ነቲ ሓሶት ብመንጽር እቲ ኣዕሚቶካ እትፈልጦ ሓቂ ክትፍትሾ ከሸካ

ብቐሊሉ ከተለልዮ ምተኸእለ ነይሩ። ሃዋርያ ጴጥሮስ “...ብዛዕባ እታ ኣባኸትኩም ዘላ ተስፋ ምክንያታ ንዝሓተኩም ዘበለስ ምላሽ ንምሃብ ኩሉ ዓዕ እተጻለኹም ኩ ኑ፤ ግናኽ ብዓቕልን ብፍርሃትን ደኣ ይኹን።” ብምባል ዘተሓሰበና ድማ ከነሰ ተውዕለሉ ይግባእ (1ጴጥ:3:15)። ስለዚ ከምቲ ዘማራይ ዳዊት ኢልዎ ዘሎ፤ ለይትን መዓልትን ንቃሉ ንምምርምር ክንተግህ ይደሊ። “ብምክሪ ረሲኣን ዘይመላለስ፤ ኣብ መገዲ ሓጥኣን ከኣ ዘይቀውም፤ ኣብ መንበር መላገጽቲ ድማ ዘይቅመጥ፤ ብሕጊ እግዚአብሔር ድኣ ዚፍላህ፤ ነቲ ሕጉውን ለይትን መዓልትን ዚመራምሮ ሰብሲ ብጸኣ እዩ።” ንሱ ከምታ ፍሬኣ በብጊዜኣ እትህብ፤ ቁጽላ ኸ ኣ ዘይረግፍ ኣብ ወሰን ወሓዚ ማይ እተተኸለት ኦም ይኸውን። ህገበሮ ኩ ሉውን ይሰልጠ።” (መዝ:1:1-3)። “ህዝቢ ሰኣን ፍልጠት ይጠፍእ” ከም ህ ተባህሊ ብዘይ ፍልጠት ሓቂ ብቕንኣት ጥራይ ካብቲ እንፈርህ ጥፍኣት ክን ድሕን ኣይንኸእልን ኢና። ንእስራኤላውን ብጉይታ ከይኣምኑ ህግንቀፎም እዚ ነገር እዚ ከም ህገኻ ጳውሎስ፤ “ኣሕዋተዮ፤ ብፍልጠት ደኣ ኣይኮነን እምበር፤ ን ኣምላኽ ቅንኣት ከም ዘለዎምሲ፤ ኣነ እምስከረሎም ኣሎኹ እዮ፤ ንሳቶም ክድሕ ኑ፤ ስለኣም ሃረርታ ልበይን ናብ ኣምላኽ ጸሎተይን እዩ።” ብምባል ገሊጽዎ እዩ (ሮሜ:10:1-2)።

ኣብ መጽሓፍ ቅዱስና ንምስትውዓሎም ህገበሮ ሓዳሎ ሓቕታት ኣለው። ነዘም ዕጹማት ምግብታት እዚኣቶም ጸባ ጥራይ ምስታይ ዝለመደ ሰብ ብቐሊሉ ክምገቦም ይኸብዱ እዮም። ኣብ መልእኸቲ ናብ እብራውያን ተጻሒፋ ዘሎ እዚ ህበሰብ መልእኸቲ ነዚ ክንብሎ ህጸናሕና ሓቂ ዘብርህ እዩ። “ብዛዕባኡ ብዙሕ ነገር እንብሎ ነይሩናስ፤ ንምስማዕ ድንዙዛት ስለ ህገኹንኩም፤ ትርጉሙ ጭንቂ እዩ። ከም ምንዋሕ ዘመኑስ መምህራን ክትኩኑ እኳ ምተገብአኩም ነይሩ፤ ነቲ ናይ መጀመርታ ትምህርቲ ቈልዑ ናይ ቃል ኣምላኽ ከም ብሓድሽ ክምህሩኹም ይደልዩኩም ኣሎ እጥ ጸባ ድኣ እምበር፤ ዕጹም ብልዒ ኣየድልዩኩ ምን እዩ። ጸባ ህቕሊብ ዘበለ ኹሉ ቈልዒ እዩ እጥ ብናይ ጽድቂ ነገር ፍቲን ኣይኮነን። ዕጹም ብልዒ ግና ነቶም ጽቡቕን ክፋእን ንምፍላይ ብምልማድ ን ልቦናኣም ዘላምዱ ብጸሓት እዩ።” (እብ:5:11-14)። ስለዚ ዕጹም ብልዒ ዘይለመደ ሰብ ጽቡቕን ክፋእን ምፍላይ ክለምድ ኣይክእልን እዩ። ሃዋርያ ጳውሎስ ቡቲ ህተዋህቦ ጥብብ ንምስትውዓሉ ህገበሮ ብዙሕ ዓበይቲ ምስጢራት ጽሑፋት እዩ። ስለዚ እቶም ጸባ እምበር ዕጹም ብልዒ ዘይለመዱ ሰባት ነዚ ጽሑፋት እዚ ብዘይ ምስትውዓል ንጥፍኣት ርእሶም ጠውዮም ይሰሕቱን የስ ሕቲን ነበሩ። ጴጥሮስ ብዛዕባ እዚ ከምዚ ብምባል ብንጽር ጽሑፋ ኣሎ።

“... ንሱ (ጳውሎስ) አብ ኩላተን ደብዳቤታቱ ድማ ነዚ ነገር እዚ ከህረበሉ ከ ሎ፣ አብኡ ንምስትወግሉ ዘሸግር ሓያሎ ነገር አሎ። እቶም ደናቕርትን ዘይጽ ኑዓትን፣ ከምቲ ነቲ ቫልእ ጽሑፋት ንጥፍኦት ርእሶም ዝጠዋወይዎ ገይሮም ይጠዋወይዎ ኣለው። ደገም ኦቲም ፍቁራተይ፣ ነዚ ቕድም እናፈለጥኩምሲ፣ ብስሕተት እቶም ስዲ ዝኸዱ ዘለዉ ተሳታፊብኩም ካብ ጽንዓት ርእሶኹም ከ ይትወድቁ ተሓለዉ። ብጸጋን ብፍልጠት ጎይታናን መድሓኒናን ኢየሱስ ክርስ ቶስ ድኣ ዕበዩ።” (2ኢጥ፡3፡15-18)። ስለዚ ብፍልጠት ጎይታና ኢየሱስ ክርስ ቶስ ከም ዝግባእ ዓቢና ካብቲ ዝፈሓሰልና ፍሕሶታት ስሕተት ንርእሶና ክንሕሉ ከም ዝግባእ ኣይንዝንግዕ።

ትሕትና ድዩ ትሑትነት?

ሓድሓደ ጊዜ ድማ ኣመንቲ “ኣነ መን እዩ?” ብዝብል ናይ ትሕትና ዘይኮ ነስ ናይ ትሑትነት ስምዒት (Inferiority) እቲ ከኣታት እናተረድኦም ከሎ ከ ጽቕጡ ይረኣዩ። ናይ እግዚአብሔር ክብርን ሓቕን ከድፈር እናረጸኻ ከም ዘይረኣ ኻ ኪንካ ምጽቃጥ ከም ናይ ኤሊ ዝበለ ሓደገኛ ኣካይዳ እዩ። ኤሊ ከቢድ በደል እናረኣዩ ካብ ንኣምላኽ ንላዕሊ ንደቁ ስለ ዝኸበረ፣ ናቲን ናይ ዘርኡን ኣ ጣፋፍኦ ዘሰክሕ ኮይኑ እዩ። ኣብ ናትና ጉዳይ ክንትሕት ጽቡቕ እዩ፣ ኣብ ናይ እግዚአብሔር ጉዳይ ግን ቆራጻትን ጽንዓትን ክንከውን ናይ ግድን እዩ። “ንቅቡኣ ተይ ኣይትተንክይዎም” ዝብል ቃል ኣብ ዘይመግልኡ እናወግላ ነቲ ስዲ ዝኸ ይድ ዘሎ ሰብ ዓገብ ካብ ምባል ኣፍ ብዙሓት ይኸድን ኣሎ። ነቲ ዝቐበለ ኣ ምላኽ ዝደፍር ቅብኣት ዘለዎ ሰብ፣ “ናይ እግዚአብሔር ቅቡኣ እዩ” ኢልካ ዘሕሰ ብ የዋህነት ካብቲ ዝጸውዓና ዝመንጨወ ክኸውን ኣይክኣልን እዩ። ካብዚ ከ ምዚ ዝዓይነቲን ትሕትና ዝመስል ግብዝና ርእሶና ክንሕሉ እንተ ዘይክኣልና መወዳእታና ኣይከሕጉሰናን እዩ። እቶም ካብ ሚዛን ከምልጡ ዝደልዩ መሰ ሓትቲ፣ ኩሉ ጊዜ ልዕሊ እቲ ብጎይታ ዝተዋህበ ቃል ከም ዝኸኑ ክመሰሉ እዮም ዝመጣጡ። ካብ ቃሉ ዘይኮነስ ብምግላጽ ዝረኸብዎ ብምምሳል ይሳረቡ እዮ፣ ነቲ ጽውጽዎቶም ንምፍታሽ ሕቶ ኣብ እተልዕለሉ እዮን፣ “ንቅቡኣተይ ኣይትተንኪ” ዝዓይነቲ ምፍርራህ እናፈጸሙ ንኸሉ ነገር ዓይንኻ ዓሚትካ ክትውሕጦ ኣብ ልዕሊኻ ተጽዕኖ ይገብሩ። ስለዚ ነዚ ከምዚ ዝበለ ባዶ ቃላት ቦቲ ምልኣት ዘለዎ ቃል ጎይታ ክትወቅዕ ሓላፍነትካ እዩ።

በዓል ጳውሎስ ብዛዕባ ገዛእ ርእሶም ዝነበሮም ትሕትና መዘና ኣይነበሮን። ክብሪ ኣምላኽን ክብሪ ወንጌልን ክትንከፍ ከሎ ዘርኣይዎ መትከል ግን ኣዝዩ ን ጹር እዩ ነይሩ። ነቲ ዝሰኸኸ ዘሎ ናይ ሓዕት ካልእ ወንጌል ብግልጺ ኣውጊዞም እዮም። ብዛዕባ እቶም ነዚ ወንጌል እዚ ዝሰብኩ ዘለው፣ ንርእሶም ኣገልገልቲ ጽድቂ ዘምሰሉ ዓየይቲ ዝገብዎ ቃል ድማ ዘየማትእን ንጹርን እዩ ነይሩ።

ገላ፡1፡6-9 ፡- “ካብቲ ብጸጋ ክርስቶስ ገይሩ ዝጸውዑኩም ኣምላኽ፣ እን ታይ እዋን ናብ ካልእ ወንጌል ከም ዝተሓለፍኩም (ምግልግጥኩም) ገሪሙኒ ኣሎ። እዚ ግና፣ ገሊጺም ሰባት ንወንጌል ክርስቶስ ክልውጡ ደልዮም እዮም ዘዕገርግሩኹም እምበር፣ ካልእ ወንጌል ፈጸሙ የልቦን። ግናኽ ንሕና ኮነ ካብ ሰማይ ዝወረደ መልኣኽ ነቲ ንሕና ዝሰኸኸናልኩ ም ዝጸረር ካልእ ወንጌል እንተ ደኣ ሰባኹልኩም ውጉዝ ይኹን። ከ ምቲ ኣቐዲምና ዝበልናዮ፣ ሕጂውን ሓደ ነቲ ዝተቐበልኩምዎ ዝጸረር ካልእ ወንጌል እንተ ድኣ ሰባኹልኩም ደገመ “ውጉዝ ይኹን” እብል ኣሎኹ።” (ሓድሽ ትርጉም)።

2ኢጥ፡2፡17 ፡- “ንሳቶም ማይ ዘይብሉ ዓላታትን ህቡባ ዝኸብከቦ ግመን እዮም፣ ንኣታቶም (ነቶም መዘሰሓትቲ) ግብ ዝበለ ጸልማት ን ዘልኣለም ተኣኪብሎም ኣሎ።”

ይሁ፡12-13፡- “እዚኣቶም ብዘይ ፍርሃት ምላኽኩም እናበልዑ ን ርእሶም ዝጓሰዩ፣ ኣብቲ ናይ ፍቕሪ መኣድኹም ጸዮቹቶ እዮም፣ ን ፋስ ንዮው ነጀው ዝደፍኡ፣ ማይ ዘይብሉ ደበና፣ ዘይፈርዖ ክልተ ሳዕ ዝሞታ፣ ካብ ሱረን እተመንቑሳ ኣእዋም ሓጋይ፣ ነቲ ነውሪ ርእሶም ዘዕፍርዎ ብርቲዓት ማዕበል ባሕሪ፣ ብርግርግ ዝብሉ ከዋኸብቲ እዮም፣ ነዚኣቶም ግብ ዝበለ ጸልማት ንዘልኣለም ተዓቕሩሎም ኣሎ።”

ብዝሒ ሰብ መለኮዳ አይኮነን

እቲ ካል ንአባጊዕና ናብ ዘይተደላዩ ገርህነት ዝመርሖን ዘሎ ድማ፣ ናብቲ ናይ ስሕተት አዳራሻት ዝውሕዝ መጠን ሰብ ምርአይ እዩ። መንፈሳዊ ሓቂ ከም ፖለቲካዊ ሓቂ ብብዝሒ ሰብ አይልካዕን እዩ። ናብ ሓደ አደራሽ ሰባት ብብዝሒ እናተጸቓቐጡ ክኣትው ምርአይ፣ ምልእቲ ዓለም ሓደ ዓይነት ዜማ ከተዝይም ምሰማዕ፣ ነቲ እምነት እቲ ሓቅነትን ክበደትን እዩውህቦን እዩ። ምኽንያቱ አህዛብ እንተ ተአከቡ ኣብ ቅድሚ አምላኽን ሓቅታቲን ከም ሓንቲ ነጥቢ ኣብ ዕትሮ፣ ከም ሓንቲ በሰር ኣብ ሚዛን እዮም ዝቐጸሩ (ኢ. ሳ፡40፡15,17)። ብፍላይ ኣብ ወንጌል ነታ ሓቂ ውሑዳት እምበር ብዙሓት ከም ዘይስዕብዎ ተረጋጊጹ እዩ። “ጽውዓት ብዙሓት ሕሩያት ግና ሒደት እዮም” ዝ ብል መለኮታዊ ሓቂ፣ ሓሶት ተአኪቡ ብብዝሒ ቲፎዞ ተሰንዮ ናብ ሓቂ ክልወጥ ከም ዘይክእል ዘረጋግጸልና ሓቂ እዩ። ቦታ ርሕብቲ ኣፍ ደገ ንምእታው፣ ቦታ ገፋሕ መንገዲ ዝኸዱ እዮም ዝበዝሑ እምበር ቦታ ቀጣን መንገዲ ከይደም ቦታ ጸባብ ኣፍ ደገ ክኣትው ዝደልዩ ኣዝዮም ውሑዳት እዮም። ጎይታ ድማ ቦታ ጸባብ ደገ ክንኣቱ እዩ ምዲዳና (ማቴ፡7፡13-14)። እዚ ኣብ ዙርያና ዝጓዝም ዘሎ ጋሻ ወንጌል ድማ ነተን ብጎይታ ዝተዳለዎ ቀጣን መንገድን ጸባብ ኣፍ ደገን ከግፍሕ ዝመጣጠር ትምዩን ወንጌል እዩ።

ጎይታ ግን ብዙሕ ህዝቢ ክሰዕስ ስለ ዝረአዩ ዝተሓገሱሉ ኣጋጣሚ ኣይን ርእን ኢና። ብኣንጻሩ ክሰዕስ ዝደሊ እንተሎ ሳሕቲ ዘይኮነሉ ኣብ ጸጽባሕ መስ ቀሉ ክልዕል በዲህዎ እዩ (ሉቃ፡9፡23)። ንኸህብትም ኢሉ፣ ኣብቲ ናይ ኢየሱስ “ቪላ” ክጽልል ኢሉ ንዝሰዕብ ኩሉ ርእሱ ዘጸግዓላ ሰፍራ ከም ዘይብሉ ኣ ቕቢጽዎ እዩ (ሉቃ፡9፡57-58)። እቲም ንሰግኡ ክበልዑን ንደሙ ክሰትዩን ዝጨ ነቕም ደቀ መዛሙርቲ ንድሕሪት ንግፍ ኢሎም ክኸዱ እንከለው ኣብ ወንጌሉ ምትዕርራይ ክገብር ኣይፈቐደን። ብኣንጻሩ ነቶም ዝተረፉ 12 ሃዋርያት እኳ “ንሸካትኩምክ ክትከዱ ትደልዩደን?” ብምባል ነጻ ምርጫ ድኣ ሂብዎም እምበር ብግዲ ንኸሰዕብዎ ተጽዕኖ ኣይገበረሎምን (ዮሃ፡6፡60-71)። ኣዳራሹ ጥራዩ ስለ ዝ ተረፈ ናይ ኣባልነት መዝገቡ ዝድምሰሰ ስማት ስለ ዝበዝሑ ኣይተሰናዕደን። ዓ ሳ ስለ ዝተወቐዕ ኣባጊዕ ፋሕ እንተ በላ እኳ፣ እተን ምርኡያት ኣባጊዒ ኣፈን መሊእን “ኣይንፈልጠን ኢና” እንተ በላ እኳ፣ ነቲ ናይ መስቀል ጉዕዞኡ

ክኸልፎን ካልእ መለሳ መንገዲ ክደልን ኣይተራእዮን። ስለዚ ብዝሕን ዕቤትን ናይቲ ሓቂ እምበር ብዝሒ ሰብ መምዘኒ ክኸውን ኣይክእልን እዩ።

ዘደንቕ ኣርኣያ ጉሰነት!!

ክርስቶስ ንህዝቡ ንኸገልግል ካብ ሰማያት ወረዱ ካብ ቅድስቲ ድንግል ተወሊዱ፣ ካብ ልደቲ ክሳብ ናይ መስቀል ሞቲ ተዋሪዱ ክሓልፍ ዝፈቐደ፣ ነቲ ብኣባጊዕ ተመሲሉ ዘሎ ህዝቡ ንኸድሕን እዩ። ጎይታ ኢየሱስ፣ ኣእምሮ ሰብ ክበጽሖ ብዘይክእል፣ ብሕያውነትን ብበጃነቲን ዝልል ጉሰነት ኣርእዮና እዩ ዓ ሪጉ። ነተን ኣባጊዒ፣ ንድምጹ እምበር ንድምጹ ካልእ ከም ዘይሰምዓ ጌሩ ጥራይ ዘይኮነሰ፣ ድምጹ ካልኣት ንሶት ክሰምዓ ክለዎ ነቲ ድምጹ ኣለልዮን ካብኡ ዝገልባሉ ፍሉይ ጸጋውን ኣለማሚድዎን እዩ። ንንሰእን ቀዲመን ዝመርሖ ዘይኮነሰ፣ ኣሰር ኣእጋሩ እናረኣዩ ድምጹ ልሳኡ እናሰምዓ ዝሰዕባ ፍሉያት ኣባጊዕ ጌሩ እዩ ኣሰልጢኑዎን። እቲ ካልእ ዝተማህርኦ ፍሉይ ትምህርቲ ከኣ እቲ ናብ ደምበ ኣባጊዕ ብኣፍ ደገ ዘይኣቲ፣ ተኸልእ ወገን ዝሓከር ንሱ ሰራቕን ጉሒላን ከም ዝኾነ ኣነጺረን ዝፈልግ ንምድሓን ዝለበግ ኣባጊዕ ምዃነን እዩ። እቲ ኣዝዩ ዘገርም ካልእ ምስትውዓልን ድማ፣ ነቲ ንሳ ብድምጹን ብኣሰሩን ብኣተኣታተውኡ ን ብኣዋፍርኡን ጥራይ ዘይኮነሰ፣ ተኸኡ ምስ ረኣዩ ብዝወሰደ ንጹር ስ ጉምቲውን ይፈልጥእ እዩን። እቲ ንሳ፣ ነቲ ተኸኡ ክመጽእ ከሎ ምስ ረኣዩ ካብቲ ኣብ ቅድሚ ኣባጊዒ ዝኾነ ቦታ ሃዲሙ ናብ ድሕሪኡን ኣይከይድን፣ ነተን ኣባጊዕ በጅኡ ኣይገብረንን እዩ። ብኣንጻሩ ንድሕነተን ክብል ህይወቲ በ ጅእን እዩ ዘሕልፍ (ዮሃ፡10፡1-15)።

ጎይታናን መድኣኒናን ኢየሱስ ከምዚ ዝበለ ዘይሃሰስ ኣርኣያ ጉሰነት ገዲፋልና እዩ ከይዱ። ዚ ከምዚ ዝበለ ጉሰነት ናይ እግዚአብሄር፣ ኣቦና ዳዊት ክገልጹ ከሎ ኣብ መዝሙር ዳዊት ከምዚ ዝበል ቃል ጽሒፋ እዩ። “እግዚአ ብሄር ንሳይዩይ እዩ፣ ዝጎድለኒ የብለይን፣ ኣብ ልሙዕ ሸኻ የውዕለኒ፣ ናብ ዝዓ ርፈሎ ማይ ይመርሓኒ፣ ንሱ ንነፍሰይ የህድኣ፣ ምእንቲ ስሙ ኢሉ ብመገዲ ጽድቂ ይመርሓኒ። በትርኻን ምርኩስካን የጸናንዓኒ እዩ፣ ንሸኻ ምሳይ ኢኻ እግ ብሩባ ሩባ ድን ሞት እኳ እንተ ኸድኩ፣ ክፋእ ኣይፈረህን እዩ። ንሸኻ ኣብ ቅድሚ ጸላእተይ መእዲ ትሰርዓለይ፣ ንርእሰይ ብዘይቲ ትሰኸዮ፣ ጽውኣይ ይጅ ርብብ ኣሎ። ብሓቂ ሳህልኻን ምሕረትካን ተኸሉ ዕድመይ ክሰዕባኒ እዩን፣ ኣብ ቤት እግዚአብሄር ከኣ ንዘልኣለም ክነብር እዩ።” (መዝ፡23፡1-6)። ኣብ ካልእ

ክፋላት ናይ መጽሓፍ ቅዱስና እንተ ረእናውን ጉሰነት እግዚአብሔር ኣገደ ብዛ ምስጥ ቃላት ተጻሒፉ ንረኽቦ ኢና።

ጉይታና መድሓኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ካብ ዝገበረልና ዝፃበዩ ረድኤታት ሓደ፣ ኣሰሩ ዝሰዕቡ ካልኣት ጓሶት ብምስልጣን፣ ንድሕነትና ምስፍሑ እዩ። ካብ ጥንቲ ካብ ብሉይ ጀሚሩ ክሳብ እዚ ዘለናዮ ናይ ሓድሽ ኪዳን ዘመን ፍሉይ ዝኾነ ናይ ጉሰነት መድረኽ እናኸፈተ፣ እተን ኣባጊዕ ብጓሶተን ክሕለዩ፣ እቶም ጓሶትውን ነተን ኣባጊዕ ብምጉሳይ ክሕለዉን ክረብሑን፣ ክልተ ዝእንፈቱ ረብሓታት ሂቡና። ብፍላይ ጉይታና ኢየሱስ፣ ካብዛ ምድሪ ናብ ሰማያት ናብ ኣቡኡ ንምዕራግ ይዳለዉሉ ኣብ ዝነበረ እዋን፣ ንሃዋርያቱ ዝሃዕ ሕድሪ ነዚ ዝበልናዮ ቃል ዘርግኣልና ፍሉይ ሃይለ - ቃል እዩ። እቲ ናይ ምጉሳይ ሓላፍነት ናይ ጅምላ ዕዮ ዘይኮነስ ብውልቀ ሰብ ደረጃ ክለዓል ዘለዎ ሓላፍነት ምዃኑ ንምግላጽ፣ ነቲ ምርኣይ ሃዋርያ ንስምእን ወዲ ዮና (ንጹጥሮስ) እዩ ፈልዩ ነገርዎ።

ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንሃዋርያ ጹጥሮስ ፈልዩ ዝተዛረበሉ ምክንያት ነቲ በሰላ ክሕደቱ ገና ዘይሃሰሰሉ ሃዋርያ ጹጥሮስን መጽሓፍ ቅዱስ ንዝገበሱ ብዘሓትዮ ሃዋርያትን የሰክፎም እዩ። ጉይታና ክርስቶስ ቦቲ ሕድገት ዝረኽብናሉ በሰላ ናይ ሕሉፍ ሓጢአትና ተጠቂሙ፣ ንናይ መጻኢ ኣገልግሎትናን ሓላፍነትናን ከም እንቅበል ኣይገብርን እዩ። ንመጻኢ ዝሸውን እኹል ጸጋ ስለ ዘለዎ ንድሕሪት ተመሊሱ ብውድቀትና ዝፃይየሉ ምክንያት የብሉን። ንሱ ከምዚ ዝገበረ፣ ነቲ መተካእታ ዘይብሉ ዕዮ ኣምሳኸ፣ ጉሰነት፣ ብጅምላ ዘይኮነስ ብውልቀ ደረጃ ክንጸር ዝግብኣና ሓላፍነት ምዃኑ ንክርእዩና እዩ። ናብዚ ኣገልግሎት እዚ ዝድርኽና ቀንዲ ድርኺት፣ ካብቶም ኣብ ማእከልናን ኣብ መእድናን ዘለው ኣሕዋትን ኣሓትን ኣብሊጽና ንጉይታና እናቅረሉ ፍቕሪ ዘለና ምዃኑ ጥራይ እዩ። ነዛ ጸብለል ዝበለት ፍቕሪ ኣምሳኸ እንተ ዘይለቢናያ፣ ነቲ ሓለቓ ጓሶት መዘና ዘይብሉን ብሉጽን ፍቕሪ እንተ ዘየፍቀርናዮ፣ ነተን ንሱ ዘፍቅረን ህይወቱውን በጃ ዘሕለፈለን ኣባጊዕ ከንፍቅረን ማለት ዘበት እዩ። ስለዚ ድማ ነተን ኣባጊዕ ዘይንፍቅረን እዎ ኣብ ቅድሚ ተኹ ላ በጅኣን ደው ዘይንብል እንተ ኺንና፣ ፍቕሪ ናይቲ ሓለቓ ጓሶት ዝኾነ ጉይታ ከም ዘይብልና ዘቃልዕ ጉሉሕ መርትዖ እዩ።

ኣሰር ጉሰነቱ ግን ኣይሰፍብናን!

ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ነቲ እዚ ፍቕሪ እዚ ከም ዘለዎ ዘረጋገጸሉ ቅዱስ ሃዋርያ ጹጥሮስ፣ ነቲ ዝፃበዩን ዘይትካእን ኣገልግሎት ክህቦ ኣይተሰከፈን። ኣብቲ መጓሰ ዕድሜትን ኣባጊዕን እዩን ዘለዎ። ክልተ ዓይነት ኣገልግሎት ከኣ የድልዩን። እቲ ሓደ ምብላዕ (ምቕላብ) ክኸውን ከሎ እቲ ካልኣይ ከኣ ምሕላው እዩ። በጊዕ ዘድልዩ ኹሉ ሂብካ እንተ ኣሰባሕካዮም ኣብ ደገ እንተ ሓደረት ድራር ተኸኣውን እንተ ኾነት እንታይ ዋጋ ኣለዎ? ነታ ብሕድሪ ዝተሞሰትካ በጊዕ ናብ ዋንኣን ናብ ደምቢኣን ዘይኮነስ ናብቲ ጨካን ተኸኣ ስለ ዝመጠኻዮ ብዘይጽምሉ ኣኸለል ክስልመካ ዘይኮነስ፣ ንርእሻካ ብዘሰከሕ መንገዲ ናብ እትጽምልዉሉ፣ ናብቲ ሓለቓ ተኸኣ ዘለዎ ቦታ ከም ዝድርብዩካ ኣይትዘንግዕ። እግዚአብሔር ነቶም ልቦም ኣብ መጓሰኦም ዘንብሩ፣ ሃለዋት ኣባጊዮም ዝፈልጡ፣ ኣባጊዮም ዘይፍንወ፣ ንጥዑያትን ንሕሙማት ዘቕልቡን ዘቕልቡን ጓሶት ዝኣተዉሉም ተስፋ ኣብ ቃል እግዚአብሔር ብሰፊሑ ንረኽቦ ኢና። ብመንጽፋውን እተን ኣባጊዕ ብተኸኣ እናተዘርፉን ፋሕ እናበላን ርኢዩ ሰቕ ንዝብል፣ ነተን ዝተሰብራ፣ ዝጠፍኣ፣ ዝደኸማ ኣባጊዕ ንዝርሰዕ፣ ነተን ጥዑያት ድማ ንዘይቅልበን ሕሱም ጓላ ከመይ ጌሩ ፍድኡ ከም ዝህቦ ኣሰፊሑ ይገልጻልና እዩ (ምሳ:27:23-24 ህዝ:34:1-10 ኤር:23:1-4 ዘካ:11:1-17)።

ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ናይ ጉሰነት ነገር ኣብ ዓብይ ሓደጋ ወዲቑ፣ ተኸኣ ይትረፍ ብኸልእ ወገን ምሕጺር ቦቲ ቀንዲ ኣፍ ደገ ምእታው እኳ ዘየጸግም ከይኑምም ክትርኢ ከሎኻ ትፈርህ። ኣባጊዕ ዘመንና፣ ሰኣን ዝምህረን፣ ንድምጺ ናይ ተኸኣ ካብ ድምጺ ናይቲ ሕያዋይ ጓላ ምልላይ ሰኢን፣ እቲ ተኸኣ ብስመን ምስ ጸውዑን ደድሕራኡ ክሰዕባ፣ ንሱ ናብ ደምቢኣን ጥራይ ዘይኮነስ ንሳተን ናብ ደምቢኡ ብጉያ ክኣትዎ ምርኣይ ህርመት ልብኻ ጠጠው ክሳብ ዝብል ዘሰንብድ ሓደገኛ ተርእዮ እዩ። እቲ ልዕሊ ኹሉ ዘሕዝን ድማ፣ “ኣዝሰ እምበር ቆርበት በጊዕ ዝተኸደና ተኸኣ እዩ” ተባሂሉ ምስ ተነግረን “ክሳብ ሕጂ ከነክስ ኣይረእናዮን፣ ኩሉ ዘረብኡ ከም ናይ ኣባጊዕ እዩ፣ ዋላ እኳ ኣብቲ ኣእጋሩ (ጽፍሩ) ኣብቲ ጭርኡ ናይ ተኸኣ ዝመስል እንተ ኾነ ክሳብ ሕጂ ግን ዝበዛሕ ኣካሉ ንፃና ንኣባጊዕ ስለ ዝመስልሲ ምስኡን ናብኡን ምካድ ኣይንገድፍን ኢና፣ ናባና እንተ መጺኡውን ክንቅበሎ ኢና።” ዝብል መልሲ ክትሰምዕ ከለኻ፣ እቲ ሓለቓ ጓሶት እንታይ ኮን ይብል ይህሉ ኣልካ ትፈርህ።

አብ ርእሲዚ ከአ እቶም ንኣባጊዕ ብሕድሪ ዝተቐበሉ ንሶት፣ ኣባጊዕ ካብ ኢዶም ከምንጠላ እናረኣዩ፣ ዝበዝሓ ካብተን ኣባጊዕ ምስ ተኸኻ ስርክነት ከም ዝለመዳ እናሰምዑ፣ ከጽቅጡ ተራእዮም። ዕዳ ደም ናይተን ኣባጊዕ ዝሕተተሉ፣ ንሳቶም እቶም ንሶት ደኣ እምበር እቲ ተኸኻ ከም ዘይኮነ ዝዘንግዑ ይመስሉ። ነቲ ኣንጻር እቲ ስሕተት ዝህበዎ ትምህርቲ ሰግዑ፣ እቲ ተኸኻን እተን ዝተዘንግዳ ኣባጊዕን ዝህበኦ ድምጺ ኣሰቂቕዎም ክኸውን ይኸእል እዩ። ተኸኻ ዝታለለውም በጊዕን ንሳን እንተ ሰኢኖም፣ ንመንፈስ ቅዱስ ከም ዝተጸረረ፣ ዘይርዳእ ዘይብሉ ስጋዊ ንሳ ወይ በጊዕ ጌርም ስለ ዝገልጽዎ፣ ኩሉ ዘረብኦም ከአ ብጸርፍን ብመርገምን ስለ ዝሰነ ብዙሓት ስኩፋት ንሶት፣ ሰዎም ዋላ ጸላእውን እንተ ኾነ ብጽቡቕ እምበር ብሕማቕ ከልዕሎ ስለ ዘይፈትዉ “ምእንቲ መገገጎ ትሕለፍ ኣንጭዎ” ብዝዓይነቲ መትከል ከጽቅጡ ይረኣዩ። እቲ ተኸኻ ነዩናይ ኣርእስቲ ናይቲ ማና እግዚአብሔር ከም ዝበልዕ፣ ነዩናይ ከፋል ናይተን ኣባጊዕ ከም ዝህበዎ፣ ነተን ኣባጊዕ ድማ ብኸመይ መንገዲ ከም ዘወኸውን ንምፍላጥ ኣይህንጠዩን እዮም። ምክንያቱ ድማ እቲ ምፍላጥ ብዙሕ ጸር ስለ ዘሰክዎም እዩ። እቲ ሓለቓ ንሶት ግን “እቲ ኣባጊዕ ዝፍኑ ዘይጠቅም ንሳ ወይልኡ።” ከም ዝበለ ክዝንጋዕ ዮበሉን (ዘካ:11:17)።

ተጠንቀቂ!
ናይ ጎይታ ቀንዲ መልእኽቲ

ጎይታ ድሕሪ ኣብ ፍባ ዮርዳኖስ ዝፈጸመ ጥምቀትን ድሕሪ ብድያ ብሉስ ዝተፈተኖ ሓያል ፈተናን፣ እታ ቀዳመይትን ዝሓየለትን ብናይ ከረን ሰብከት እትፍለጥ መልእኽቲ ሃበ። ብናይ ብጽእና ኣርእስቲ ዝጀመረ መልእኽቲ “ተጠንቀቂ” ብምባል እዩ ዛገምዎ። ገና ካብ መጀመርታኡ ከጠንቀቐና ምጅማና፣ ክበደት ናይቲ ስምዕታ እዩ ዘርእየና። “ካብ ነብያት ሓሶት ተጠንቀቂ፣ ብውሽጢም ዝምንጥሉ ተኸኻ ክነሶምሲ፣ ክዳን ኣባጊዕ ተኸኻኖም እዮም ዝመጽኹም። ብፍሪኦም ከተለልይዎም ኢኹም።...” እዩ ዝበል (ማቴ:7:15,16)። ካብዚ ኣበሃህላ ናይ ጎይታና ተበጊስና፣ እተን ኣባጊዕ ነቶም ተኸኻ ብትርኢቶም ወይ ብደጋዊ ነገርም ከለልይኦም ከም ዘይከእላ ኢና እንርዳእ። ክሳዕ ክንገብ ከታልልዎን ስለ ዝኸእሉ ድማ ንምልላዮም ኣብ ዝግበር ጸዕሪ ናብ ፍሪኦም ደኣ እምበር ናብ ትርኢቶም ጥራይ ምርኣይ ከም ዘይኣክል ኣጠንቂቕና እዩ።

“ብፍሪኦም ከተለልይዎም ኢኹም” ክብለና ከሎ ቦቲ ዝገብርዎ ትእምርትን ተእምራትን ዝበለ ኮይኑ ዝሰመዓና ውሑዳት ኣይኮንናን። ትእምርትን ተእምራትን ናይ ሰብ ፍሪ ኣይኮንን። ልዕሊ-ተፈጥሮ ብዝኾነ ሓይሊ ደኣ እምበር ብሰብ ዝግበር ፍጻሜ ኣይኮንን። ስለዚ ብፍሪኦም ክንብል ከሎና እቲ ከም ውልቀ ሰባት ኣብ ማሕበራዊ ህይወቶም ዘርእይዎ ፍሪ ማለት እዩ። ትእምርትን ተእምራትን እሞ ሰይጣንውን ክገብር ከም ዝኸእል ቃል እግዚአብሔር ኣነጺፋ እዩ ዝገልጸልና። እዚ ዝሰዕብ ጥቕስታት ብምንባብ ነሰተውዕል። (ዘጸ:7:11,22፣ ዘጸ:8:7፣ ማቴ:7:22፣ ራእ:16:14፣ ራእ:19:20)

ማር:13:1-6,22,23 ኣብ ቤተ መቐደስ ምስ ወጸ ድማ፣ ሓደ ካብ ደቀ መዛሙርቲ፣ መምህር፣ “ከመይ ዝበለ ኣእማንን ከመይ ዝበለ ህንጻንን ርኢ” በሎ። ኢየሱስ ድማ፣ “ዚ ዓብዪ ህንጻይ ትርእዮ ኣለኹ? ዘይፈርስ እምኒ ኣብ ልዕሊ እምኒ ኣይኪተርፍን እዩ።” ኢሉ መለሰሉ። ኣብ ደብረ ዘይቲ ኣብ ማዕዶ ቤተ መቐደስ ተቐማጢ ከሎ ጴጥሮስን ያእቆብን ዮሃንስን እንድርያስን ብሕት ኢሎም፣ “እስኪ ንገረና፣ እዚ መኣስ ኪኸውን እዩ? እዚ ኹሉ መኣስ ከም ዝፍጸምሲ፣ ትእምርቲ እንታይ እዩ?” ኢሎም ሓተትዎ። ኢየሱስ ከአ ኪብሎም ጀመረ፣ “ሓይ እኳ ከየሰሕተኩም ተጠንቀቂ። ብዙሓት ‘ኣነ እየ’ እናበሉ ብስመይ ኪመጹ እዮም እሞ፣ ንብዙሓት ከአ ኪሰሕቱ እዮም። .... ናይ ሓሶት ክርስቶስን ናይ ሓሶት ነብያትን ኪትንሰኡ እዮም እሞ፣ እንተ ተኸኻለውምሲ ነቶም ሕሩያትውን ኪስሕቱ፣ ትእምርትን ተእምራትን ኪገብሩ እዮም። ንሰኻትኩም ግና ተጠንቀቂ። እንሆ ኣቐዲመ ከሉ ነገር ክኹም።”

ራእ:13:13-15 “ኣብ ቅድሚ ሰብሲ ሓዊ እኳ ካብ ሰማይ ናብ ምድሪ ክሳዕ ዚውርድ፣ ዓባይቲ ትእምርቲ ይገብር። ነቶም ኣብ ምድሪ ዚነበሩውን፣ ነቲ ብሰይፊ ተወቂዑ ዝቐሰለ እሞ ዝሓወዩ ኣራዊት፣ ምስ ሊ ኺገብሩሉ እናበሉ፣ ቦቲ ኣብ ቅድሚ እቲ ኣራዊት ኪገብር እተዋህቦ ትእምርትታት፣ ነቶም ኣብ ምድሪ ዚነበሩ ዮሰሕቶም ኣሎ። ምስሊ እቲ ኣራዊት ምእንቲ ኺዛረብን፣ ነቶም ንምስሊ እቲ ኣራዊት ዘይሰገዱ ዘበሉ ኹላቶም ምእንቲ ከቐትሎምን ከአ ንምስሊ እቲ ኣራዊት ትንፋስ ኪህብ ተዋህቦ።”

2ተሰ፣2፣3-10፡ “ቅድም ከሕደት ከይኩነ፣ እቲ ርእሱ አምላክ ምዃኑ እናኣርኣየ፣ ኣብ መቐደስ አምላክ ክሳብ ዚቐመጥ፣ አምላክን ቅዱስን ኣብ ዚበሃል ዘበለ ዚትገሰእን ዚዕበን ሰብኣይ ዓመጸ፣ እቲ ወዲ ጥፍኣት፣ ከይተገልጸ፣ እታ መዓልቲ እቲኣ ኣይተመጸእን እያ እሞ፣ ብገዢኡ እንተ ተኸኡ ኣይ እኳ ኣየሰሕትኩም። እነ ገና ምላኻትኩም ከሎኹ፣ እዚ ኸም ገነገርኩኹም፣ ኣይትዝርዘርዎን ዲኹም? ንሱ ቦቲ ግዝያቲ ምእንቲ ኺግለጽሲ፣ እቲ ሕጂ ዚኸልከሎ ዘሎ ትፈልጥዎ ኣሎኹም። ምስጢር ምፍራስ ሕግስ እቲ ሕጂ ዚኸልከሎ ዘሎ ጥራይ ካብ ማእከል ክሳብ ዚጸረግ እዩ ድሮ እኳ ይዓዩ ኣሎ፣ እቲ መፍረስ ሕጊ ድማ ሽዑ ኪግለጽ እዩ። ንእኡ ጎይታና ኢየሱስ ብመንፈስ ኣፋ ገይሩ ከጥፍኡ፣ ብምግላጽ ምጽኣቲውን ከንቲ ኪገብሮ እዩ። እቶም ዚጠፍኡሱ ን ምድኣናም ዚኸውን ፍቕሪ ኣቂ ስለ ዘይተቐበሉ፣ ንኣታቶም ናይ እዚ ኣመጸጸኣ ብኸሉ ጥበራ ዓመጸ፣ ብኸሉ ኣይልን ትእምርትን ተአምራት ኣሶትን ብኣይሊ ሰይጣን እዩ ዚኸውን።”

እዚ ኣቂ እዚ ንምግላጽ ሃዋርያ ጳውሎስ ገተጠቐመሉ ቃል ኣገደ ዘደንቐ እዩ። “ከምዚኣቶም ገበሉ ሰባት ከኣ ሃዋርያት ኣሶት፣ ገጥብሩ ዓየይቲ፣ ርእሶም ንሃዋርያት ክርስቶስ ዘምሰሉ እዮም። ሰይጣን እኳ ንርእሱ ንመልእክ ብርሃን የምሰል እዩ። እዚ ኣየገርምን እዩ። ስለዚ ከኣ እቶም ኣገልገልቲ ን ርእሶም ነገልገልቲ ጽድቂ እንተ ኣምሰሉ፣ ዓብዪ ነገር ኣይኮነን፣ መወዳእትኦም ግና ከም ግብርም ክኸውን እዩ።” ገበሎ ቃል ማዕረ ክንደይ ንክንጥንቀቕ ገ ገብር ኣያል ድርኪት ዘለዎ ቃል ምዃኑ ብሩህ እዩ (2ቲረ፣11፣13-15)። ስለዚ ሰይጣን ምእንቲ ከይበለጸልና፣ ንውዲቲ ክንሰሕት ከም ዘይበልና ቃሉ ምዲዳና እዩ።

ኣብ መጽሓፍ ቅዱስና፣ ኣብ ብሉይ ኮነ ኣብ ኣድሽ ኪዳን፣ ካብ ኣሰውቲ ነብያትን ካብ እኩያት ግደትን ክንጥንቀቕ ገሕብረና ጥቕስታት ኣገደ ብዙሕ እዩ። ብፍላይ ድማ ጎይታ ኢየሱስን ቅዱሳት ሃዋርያትን ኣብ መልእክቶም ደጋጊሞም ጽሑፎምልና እዮም። እቲ ኣብ ዘመንና ኣገደ ዘሕዝን ጎዳይ ግን፣ “ካብ ናይ ስሕተት ትምህርቲ ካብ ኣሰውቲ ነብያት፣ ካብ ዝምንጥሉ ተኸሉ ተጠንቀቐን ተሓለውን” ገብል መልእክቲ ንነዊሕ ዓመታት ገእክል ኣብ መድረኽ ኣብያተ ክርስትያን ፈጸሙ ተሰበኺ ዘይፈልጥ ምዃኑ እዩ። እዚ ድማ ነቲ ተኸ

ላ ኣብ ኣብያተ ክርስትያን ተኸርምዮ ዘይኮነስ ኣሳፊሑ ክሰርሕ ኣኸኢልዎ እዩ። ንምንታይ እዩ ሎሚ ኣብያተ ክርስትያንን ኣገልገልተንን ነዚ መልእክቲ እዚ ዝፈርህዎ ዘለዉ? ንምንታይከ ነቲ ገሰዕዮም ህዝቢ ዘይተመጣጠነ ምግቢ ብምምጋብ ናብ ዘይተደላዩ ሕግም ዘቃልዕዎ ዘለዉ? እዚ ኣገደ ዘተሓሳስብን ዘላቕልን ጎዳይ ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ብዙሕ ምክንያት ክህሉ ዝከኣል እዩ።

ኣደ ካብቲ ምክንያት ብዛዕባ እቶም ኣገደሱቲ ኣርእስትታት፣ ናይ ቤተ ክርስትያን መሰረተ-እምነት (ዶክትሪን) ዘይምፍላጥን ዘይምስትምሃርን እዩ። መሰረተ-እምነት ደረቕ ኣቂ ከም ገዢ ከም ዘይባርኸካ ገርካ ምርኣይ፣ ኣብ ኣገልገልቲ ኣሊፍዎስ ኣብ ተገልገልቲ ከይተረፈ ዝንጸባረቕ ርድኢት ኮይኑ ኣሎ። መሰረተ-እምነታ እንታይ ከም ገዢ ዘይትፈልጥ ነፍስን መሰረተ-እምነታ ዘይትምህር ቤተ ክርስትያንን፣ ከም መልሕቕ ዘይብላ መርከብ እዮም ዝቐጸሩ።

ሃዋርያ ጳውሎስ ነዚ ኣመልኪቲ ኣብ ኤፌ፣4፣11-15 ከምዚ ብምባል ጽሑፉ ኣሎ። “ከላትና ናብ ሕብረት እምነት፣ ናብ ፍልጠት ወዲ ኣምላክ፣ ናብ እኸል ሰብኣይ፣ ናብ ልክዕ ምልኣት ብጽሕፍ ክርስቶስ ክሳብ እንበጸሕ፣ እቶም ቅዱሳን ነቲ ግብረ ኣገልግሎት ንምህናጽ ስጋ ክርስቶስ ምልኣት ምእንቲ ክኾኑ ኣሉ ንሱ ገሊጾም ሃዋርያት ገሊጾም ድማ ነብያት፣ ገሊጾም ከኣ ወንጌላውያን፣ ገሊጾምን ዓሶትን መምህራንን ክኾኑ ሃቡ። ድሕሪ ሕጂ ንሕና ቦቲ ካብቲ ብምጥባር ሰብን ንምፍሓስ ስሕተት ገኸውን ተንኮልን ዝመጽእ ናይ ትምህርቲ ኩሉ ንፋስ ንየው ነጀው እንድፋእን እንኸብከብን ቁልዑ ምእንቲ ከይንኸውንሲ፣ ብፍቕሪ ንኣቂ እናሰዓብና፣ ናብቲ ርእሲ ገዢ ክርስቶስ ንዕብ።” ካብዚ ጥቕሲ እዚ ከም እንግንዘቦ፣ እቲ ናብ ጥፍኣት ከም እንኸብከብን እንድፋእን ዝገብር ናይ ትምህርቲ ንፋስ ብኸልተ መንገዲ ከም ዝመጽእ ይሕብረና። እቲ ቀዳማይ ብምጥባር ሰብ ክኸውን ከሎ፣ እቲ ካልኣይ ድማ ንምፍሓስ ስሕተት ብገኸውን ተንኮል እዩ። ባዚ ዝዓይነቲ ጥበራን ተንኮልን ገሰሕቲ እቶም ብእምነቶምን ብፍልጠቶምን ቁልዑ ገዢ ሰዓብቲ ጥራይ እዮም። ጎይታ ግን ብኸምዚ ዝዓይ ነቲ ቍልዕነት እናተሸገርና ምእንቲ ከይንነብር፣ ኣቐዲሙ ኣልዩልናን ተጠንቂቑልናን እዩ። ናብ ምሉእ ፍልጠት ወዲ ኣምላክ፣ ናብ እኸል ሰብኣይ ናብ ልክዕ ምልኣት ብጽሕፍ ክርስቶስ ምእንቲ ከበጽኣና፣ ንቅዱሳን ኣገልገልቲ ንስጋ ክርስቶስ (ንቤተ ክርስቲያን) ንምህናጽ ብኸእሎም ብቐጻት ኣልቢስም እዩ። ስለዚ ድማ ንገሊጾም ሃዋርያት ንገሊጾም ነብያት ንገሊጾም ወንጌላውያን ንገሊጾም

ገሰትን መምህራንን ገበርም። ስለዚህ ናይ ዘመንና ቤተ ክርስቲያን፣ ከምታ ጥንታዊት ቤተ ክርስቲያን በዚ ዝዓይነቱ አገልግሎት ንምእመናና ክትሃገጽ እንተ ዘይክእላ ብቑዕ ዝመልእትን ብንፋስ እትሻቆን ኮይና እያ እትነብር። ስለዚ እብ መሰረት ነብያትን ሃዋርያትን ዝሰረት መሰረታዊ ትምህርትን ጉሰነትን ንነፍሲ ወከፍ ኣማኒ የድልዮ ከም ዘሎ ኣይንዘንግዕ።

መሰረተ-እምነት (ዶክትሪን) ከምኡ ውን ኣብ መንገዱ እምነትካን ካልእ እምነታትን ዘሎ ፍልልይ ምምሃር፣ ኣብ መንገዱ ሃይማኖታት ብርቱዕ ምፍልላይ ን ምፍጣር ኢልካ ዝግበር ዝመስሎም ሰባት ብዙሓት እዮም። እቲ ፍልልይ ዋላ ብውሽጦም እናፈለጥዎ፣ ብኣፍ ስለ ዘይተዘርበ ጥራሕ ዘዩሉ ኮይኑ እናተሰምዖም ነፍሶም ዝጥብሩ ብዙሓት እዮም። ኣብዚ ከነስተውዕሎ ዘሎና ግን ብዛዕባ እምነትካን እምነት ካልኣትን ምፍላጥ፣ ክትጋገዩ ካብ እትኸእል ዘይተደላዩ ጌጋ ዝዕ ቅበካ ጠቓሚ ሰጉምቲ እዩ።

ሓደ ካልእ ከነስተውዕሎ ዘለና ሓቂ ድማ ስሕተት ንመጀመርታ ጊዜኡ ክመጽእ ከሎ፣ ቦቲ ቀዳማይ ኣጀንድኡ ከም ዘይመጽእ እዩ። እታ ክትተኣ ታቶ ዝተደልየት ስሕተት ቅድሚ ምትእትታዎ ኣቐዲሙ፣ ካልእ ምምስላላት እዩ ዘበዝሕ። ተኸላነቲ ዝኸውሉ ቆርበት በጊዕ ተኸዲኑ፣ እተን ኣባጊዕ ዝበዝሕ ሕ ሰክፍትኣን ዘርሕቻሉ ኣገባብ ኣካይዳ እዩ ዝኸይድ። እቲ ህዝቢ ፈውስን ተኣ ምራትን ከም ዝፍፍቑ፣ ውዕወዕ፣ ስምዒትካ ዘፋሰስ፣ ኣእምሮኻ ዝሓጽብ (Brain wash ዝገብር) ኣምልኽታት እናኣዳለው፣ ሰባት ኣብ መንገዱ ስምዒታውነትን መንፈሳውነትን ዘሎ ፍልልይ ምልላይ ስእኖም ናብ ዘይክውንነታዊ ህጥት ከም ዝኣትው ይገብር። ስለዚ ኣብ ከምዚ ዝበለ ኣእምሮኻን መንፈሳካን ከም ዝግባእ ክመዝኡ ኣብ ዘይክእል ደረጃ፣ እቲ ሰውር መርዚ ብጥበብ ክዝራእ ይጀምር። ዝዚ መርዚ እዚ ብምድግጋም ሰባት ክሳዕ ዝለማመድዎ እጥ ከም ምቁር መግቢ ክሳዕ ዝቐበልዎ እዚ ንምፍሓስ ስሕተት ዝኸውን ተንኩል ይቐጽል። ስለዚ ነቶም ነቲ ስሕተት ከም ሳንድዊቶ (እምበቲቶ) ኣብ ማእከሎም ሓቕፍም (ሓቢእም) ዘለው መንፈሳውነት ዘለዎም ዝመስሉ ንጥፈታት ኣቐዲምና ከነስተውዕሎም ይግባእ ማለት እዩ።

ተኣምራት ጥራይ ከም ናይ ሓቕነት መለለዩ ገርካ ምውሳድ ዘይመጽሓፍ ቅዱሳዊ ኣረኣኢያ እዩ። እቶም ኣብ ማቴዎስ 7 ተጠቒሶም ዘለው ገበርቲ ተኣ ምራት፣ ጉይታ “ገበርቲ ዓመጸ” ምዃኖም እዩ ኣቃሊዕዎም። ስለዚ እቲ ግብሪ ዓመጸ፣ ቦቲ ዘርእይዎ ዝነበሩ ግብሪ ሓይሊ ተኸዊሉ (ተሓቕፋ) ንሰባት ገበርቲ ጽድቂ ይመስልዎም ነይሮም። ነቲ ሕቡእ ዘይሕብእ ኩሉ ዝፈልጥ

ጉይታ ግን ክጥብርዎ ኣይክእሉን እዮም።

“ናይ ምግላጽ ፍልጠት” (Revelation knowledge) ዝብል ካብ መጽሓፍ ቅዱስ ወጸኢ ዝኸነ ኣበሃህላታት እናተጠቐሙውን የታልሉ እዮም። ፍሉይ ጸጋ ናይ ምግላጽ ከም ዘለዎም ብፍሉይ ዝምስከረሎም፣ ካብ ኢየሱስ ንላዕሊ ዝሰበኸ ሎም ሰባት ኣብቲ ምንቅስቃስ ብርክት ዝበሉ እዮም። ንሰዓብቶም፣ ኢየሱስ ዝበሎ ቃል ካብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣውጺእካ ካብ ከተእምናም፣ እቲ ምርኡይ ሰባም “ብምግላጽ ረኸቡዮ” ዝበሎም ዋላ ምስ መጽሓፍ ቅዱስ ዝጸረር ቃል ምእማን ይቐልሎም። ብፍላይ እቶም ኣብ ሰግር ባሕሪ ዘለው ምንጪ ናይዚ ስሕተት እዚ ምዃኖም ዝንገረሎም ሰባት፣ ምስ ኢየሱስ ወይ ምስ እግዚአብሔር ኣብ ሓደ ኩርሲ ኮፍ ኢሎም መዓልታዊ ከም ዘዕልሉ፣ ቦቲ ኣብኡ ሰሚዕናዮ ዝብልዎ ቃል ድማ ዓይኖም ክይሓሰዩ ንህዝቢ ክቃልሉ ይረኣዩ። ነቲ “ናይ ኣምሳኽ ሰብ” ወይውን “ቅቡእ እግዚአብሔር” ኢሎም ብድፍረት ርእሶም ዝሰምዩሉ ቃል፣ ሰባት ንመልእኽቶም ብዘይ ዝኸነ ሕቶ ኣሚን ኢሎም ንኸቐበልዎም ዘፈራርሁሉ ሰያሚ እዩ። “ንቅቡኣተይ ኣይትተንክይዎም” ዝብል ቃል ካብቲ ዓውደ-ንባብ (Context) ዝንጠሎም እናውጽኡ ኣብ ዘይመዓልኡ የውዕልዎ። ኣብ ዘረብእም ኮነ ኣብ ተግባርም ዝኸነ ይኹን ቅነዕ ሕቶ ንዘልዓለ ኩሉ ኢዱ ኣብ ልዕሊ እግዚአብሔር ከም ዘልዓለ ገርካ ብምድገል የምበርክኽዎ።

እዚ እምነት እዚ ኣብ ቅድሚ ቃል እግዚአብሔር፣ ከም ሓሰር ኣብ ቅድሚ ሓቂ እዩ። ብቃል እግዚአብሔር ተፈቲኑ ምስ ዝምመ እቲ መላእኽቲ ኣብ ሰማያት፣ ሰባት ድማ ኣብ ገነት ኤድን ዝሰሓቱሉ ዝኸከለ ክሕደት ምዃኑ ምግንዛብ ኣየጸግምን እዩ። እንተ ኾነ ኣብያተ ክርስቲያን ዝዚ ናይ ስሕተት ትምህርቲ ኣብ ምምካት ዘርእይኦ ዘለዎ ዝሕታሉ፣ ብዘሰምብድ ቅልጣፊ ካብ ኣስመራ ክሳብ ኩሉ ወሰን ኤርትራ ክሰፍኡ ረዲእዎ ኣሎ። ቤተ ክርስቲያን ብዛዕባ እቶም ኣገደስቲ ዝበሃሉ ሓቕታት ክርስቲና ንነፍሲ ወከፍ ምእመን ብዕምቁት እንተ ምረራ፣ ሰባት ኣንጻር እዚ ናይ ስሕተት ትምህርቲ ማዕበላት ጸኒዖም ደው ዝብሉሉ ውሑስ መድረኽ ክትፈጥር ምዃኖ ክትገንግዕ ኣይግባእን።

ሐለውቲ መንሰ መምህራን እዮም

ኢ.ር.16:16-21 ፡- “እግዚአብሔር ከምዚ ይብል ኣሎ፡ ኣብ ጉደናታት ደው ኢልኩም ተመልከቲ፡ እቲ ጥንታዊ መገደታት፡ እቲ ጽቡቕ ጉደና ኣየናይ ምዃኑ ሕተቲ እሞ ብእኡ ተመላለሱ፡ ሸዑ ንነፍሲኹም ዕረፍቲ ክትረኽቡ ኢኹም። ንሳቶም ግና፡ ኣይንመላለሱሉ ኢና፡ ኢሎም መለሱ። ኣብ ደሃይ መለኸት ኣድህቡ፡ ዝብልኹም ሐለውቲ ሸይመልኩም ነይረ። ን ሳቶም ግና፡ ኣይነድህቡን ኢና፡ በሉ። ሰለዚ ኣቲም ኣህዛብ፡ ስምዑ፡ ኣ ቲም ማሕበር፡ እቲ ዝመጸም ዘሎ ፍለጡ። ኣቲ ምድሪ፡ ስምዒ፡ ኣብ ቃላተይ ኣየድህቡን፡ ንሕገይ ከኣ ደርብዮም እዮም እሞ፡ ኣብዚ ህዝቢ እዚ መፃት ከምጽእ እዮ፡ ንሱ ኸኣ ፍረ ሓሳቦም እዮ። እቲ ዕጣን ካብ ሳብ፡ ምኡዝ ቃንጫ ኸኣ ካብ ርሑቕ ሃገር ዝመጽእ እንታይ ግዱ ኣሎኒ? እቲ ዝሓርር መስዋእቲኹም ባህ ኣየብለንን፡ መስዋእቲ ሕፋድኩምውን ኣየ ብህገንን እዮ። ሰለዚ፡ እንሆ፡ ኣብ ቅድሚ እዚ ህዝቢ እዚ እምኒ መፃን ቀፊ ኣንብር ኣሎኹ፡ ኣብኡ ኸኣ ኣቦታትን ውሉድን ኪዕንቀፋ፡ ጎረቤትን ፃርኩን ሓቢሮም ክጠፍኡ እዮም፡ ይብል እግዚአብሔር።”

ኣብዚ ጥቕሲ እዚ ከም ዘንቡብናዮ፡ ነቲ ጥንታውን ጽቡቕን መንገድታት ኣ ደንመላለሱን ኢና ኢሎም ዝሓብዩ ዘለው፡ እቶም ንእግዚአብሔር ዘይፈልጡ ኣ ረማውያን ሰባት ኣይኮኑን። ብኣንጻሩ እቶም ንእግዚአብሔር መስዋእቲ ክቕርቡ ደልዮም ዝመጹ ሰባት፡ ዕጣን ናይ ፃዶም ብዓይነቲ ዘየዕግብ ኮይኑምዕሲ ካብ ርሑቕ ሃገር ዕጣንን ምኡዝ ቃንጫን ኣምጺኦም ክሰውኡ ዝሃቀኑ ኣመንቲ እዮም ዝነበሩ። ንእግዚአብሔር መስዋእቲ ንክሰውኡ ዝሃቀኑ ሰባት፡ በቲ ጽቡቕን ጥንታውን ጉደና ክመላለሱ እንተ ተነግሮም እምቢ ኣይንመላለሱን ኢሎም ኣበ ዩ። “ንደሃይ መለኸት ኣድህቡ” ዝብሉ ሓለውቲ ተሸይሞምሎም ከለው እምቢ ኣ ይነድህቡን ኢሎም ኣበዩ። ደሃይ መለኸት ዝገፋሕ ናይ ጸላኢ ሓደጋ ኣብ ዘን ጸላለውቲ ጊዜ እዮ። ከምዚ እቲ ጽሑፍ ዝገልጸልና ዘሎ፡ እዞም ሰባት እዚኣ ቶም ንክትርድኦ ዘጸግም ዘደናግር ህይወት እዩ ዘለዎም። “ኣምልኹ” ይፈትዉ፡ ነቲ ናብቲ ሰማያዊ ዓዲ ዘእቲ መንገዲ ግን ክመላለሱሉ ኣይፈትዉን እዮም። እቲ መንገዲቲ ሓቲትካ ደኣ ኣየናይ ምዃኑ ይፍለጥ እምበር ሱቕ ኢልካ ብኸ ምኡ ከም ዘይልል እዩ እቲ ጽሑፍ ዝሕብረና ዘሎ። ሓቲትካ ምፍላጥ ዘድለየሉ ምክንያት ከኣ ካልእ ምስቲ ጽቡቕ ጉደና ተመሳሳሊ ዝኾነ ከደናግር ዝክእል ኣ

ማራጺ መንገድታት ስለ ዘሎ እዩ። ጉይታውን ክልቲ መንገድታት ከም ዘሎ፡ እቶም ዝበዝሑ ሰባት ካብ ነታ ቅንዕቲ ቀጣን መንገዲ፡ ነታ ዘይቅንዕቲ ገፋሕ መንገዲ ምምራጽ ከም ዝቐለሎም ተዛሪቡ እዩ (ማቴ:7:13-14)።

ከምቲ ኣብ ኢ.ሳ:30:19-22 “እቲ ህዝቢ ኣብ ጽዮን ኣብ የሩሳሌም ክነበር እዩ እሞ፡ ድሕርዚ ኣይክትብክን ኢኻ፡ ምስ እተእዊ ብርግጽ ጸጋ ክህበካ እዩ፡ ክሰምዕ ከሎ ከኣ ክመልሰልካ እዩ። እግዚአብሔር እንገራ ጸበባን ማይ ጭንቀትን ክህበኩም እዩ፡ ኣዲንትኻ ግና መምህራንካ ክርእያ እዩን እምበር፡ ደጊምሲ መማህራንካ ኣይክሰዉሩን እዮም። ንዮማን ወይስ ንጸጋም እንተ ኣግለሰኩም ኣ እዛንካ፡ እዚኣ እያ እታ መንገዲ፡ ብኣኣ ተመላለሱ፡ ዝብል ቃል ኣብ ድሕሪኻ ክሰምዓ እዩን። ነቲ ናይ ቅርጺ ምስልታትካ ተለቢጥዎ ዘሎ ብሩርን፡ ነቲ ናይ ፍሲ ምስልታትካ ተለቢጥዎ ዘሎ ወርቅን ከተርክሶን ከም ርኽሰ ነገር ክትገሕርን፡ ወጊድ ካብዚ ውጻእ፡ ክትብሎን ኢኻ።” ዝብል ጥዑም ቃል ተጻሒፉ ዘሎ፡ እግዚአብሔር ንህዝቡ ዝህቦ ዝዓበዩ ጸጋ፡ ጽቡቕን ጥንታውን መን ገዲ ዝሕብሩ መማህራን ብምሃቡ እዩ። እግዚአብሔር ንህዝቡ ከም ዝሓደጉ እን ፈልጥ ድማ መንገዲ ኣምላኽ ዝምህሩ መምህራን ክሰዉሩ ከለው እዩ። ንእስራኤ ላውያን ካብ ዝበጽሑም ከበድቲ ሸግራት ሓደ እዚ ምንባሩ፡ ኣብ 2ዜና:15:3 “እስራኤል ነዊሕ ዘመን ብዘይ ኣምላኽ ሓቅን ብዘይ መሃሪ ካህንን ብዘይ ሕግን ነበሩ።” ብምባል ይገልጻልና።

ሰለዚ ናይዞም ኤርምያስ ዝሃረበሎም ዘሎ ህዝቢ ጸገም ድማ ደሃይ መለኸት (ትምህርቲ) ሂሮም ክሕልውዎም ንዝተሸሙ መማህራን እምቢ ኣይንሰምዕን ኢ ሎም ምዕማጸም እዩ። ነዞም ሓለውቲ (መማህራን) እዚኣቶም እግዚአብሔር ምስ ዝሰውሮም እንታይ ከም ዝሰዕብ ገሊጹሎም እዩ። እቲ ዝሰዕቦም ድማ ፍረ ሓሳቦም ዝኾነ መፃት እግዚአብሔር እዩ። ካብ ስሕተት እንተ ተሓሎና እቲ ረብሓ ንፃና እምበር ንኣምላኽ ኣይኮነን። ነቲ ቀንዲ መልእኽቲ እንተ ዘይተኣ ዚዝና ዝወርደና መፃት፡ እቲ እምኒ መፃንቀፊ እንተ ወዲቕናዮ ክሰብረና፡ እንተ ወዲቕና ድማ ክጭፍልቑና ምዃኑ እዩ። እቲ ነቲ “ተመላለሱሉ” ዝብል ቃል ዝ ተኣዘዘ ህዝቢ እንታይ ከም ዝረከብ ግን ኣብቲ ኣቐዲምና ዝጠቐስናዮ ናይ ኢ ሳይያስ ትንቢት (ኢ.ሳ:30:23-26) ከምዚ ብምባል ኣነጺፉ ገሊጾም እዩ። “ንሱ ኸ ኣ ነቲ ኣብ ምድሪ ዝሕራእኩዮ ዘርኢ ዝናብ ክህብ፡ ካብቲ ምድሪ ዝርከብ እን ጌራ ድማ ጥዑምን ኣኸል-ታርፍን ክኸውን እዩ፡ በታ መፃልቲ እቲኣ ማልካ ኣብ ርሒብ ሸኻታት ክገሰያ እዩን። እቶም ንምድሪ ዝሓርሱ ኣብብርን ጸዕባትን ከኣ

ብመስኪን ብሰፍእን ዝጸረዮ ጨው ዝጥዕም ድርቋ ከበልዑ እዮም። ቦታ ግምብታት ዝወድቁላ ዓባይ መዓልቲ ቅትለት ከአ ኣብ ኩሉ ነዋሕቲ እኸራንን ኣብ ኩሉ በረኽቲ ኩድኩዶታትን ርባታትን ወሓይዛትን ክኸውን እዩ። ቦታ እግዚአብሔር ንመስበርቲ ህዝቡ ዝገነገላ፣ ንቁስሊ መውቃዕቲ፣ ዘሕውየላ መዓልቲ ከአ እቲ ብርሃን ወርሒ ከም ብርሃን ጸሓይ ክኸውን፣ ብርሃን ጸሓይ ድማ ሾብዓ ተ ዕጽፊ ከም ብርሃን ሾብዓተ መዓልቲ ክኸውን እዩ።”

ካብዚ ከምዚ ዝአመሰለ ኣብያ እንሕለውሉ ብቐዕ ምክንያት ድማ ንሕና ኢና። ምእንቲ እግዚአብሔር ኢልና ዘይኮነስ ምእንቲ ርእሰና ኢና ክንጥንቀቕ። ናይዚ ዘለናዮ ዘመን መንፈሳዊ ወለዶውን ነቲ ኣብ ዘመን ኤርምያስ ዝነበረ ወለዶ እዩ ዝመስል። “እግዚአብሔር ይምሸኩል እዩ” ናብ ዝበሃል ኣደራሻት ከም ውሒዝ ይውሕዝ፤ ቦታ ንምሓዝ ይቀዳደም፤ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ ኢዱ ኣን ጠልጢሉ ይጉዱ። ዘምር ወይ ጸልይ ክበሃል ከሎ ቀልቡ ክሳብ ዝሰሕት ይጭድር። ኣብ ጉባኤታት የማን ጸጋም ይላኸዕ፤ እንተ ኾነ ነቲ ጥንታዊ ነብያትን ሃዋርያትን ዝነድቑዎ፣ ክርስቶስ ዝሰረቶ መንገዲ ግን ክመላለሱ ኣይፈቱን እዩ። ዘመናውያን ብገኸኑ፣ ንርእሶም ሃዋርያት ብዘምስሉ ሰባት ዝተሰነዕ፣ ነቲ ጥንታዊ ጽቡቕ ጉድና ዝመስል፣ ብዓይኒ ሓቂ ግን ናይቲ ዝተደርበዩ ጥንታዊ ተመን መንገዲ ተሓንጺጹሉ ብዘይ ምምርማር፣ “እቲ ጽቡቕን ጥንታውን ጉድናታት እየናይ እዩ?” ኢሉ ሰኣን ምሕታቱ ኣብቲ እምኒ መዓንቀፊ እናወደቐ ይሰበር ኣሎ፤ ኣብ መወዳእታ እቲ እምኒ እቲ ምስ ወደቐ ከአ ክጭፍለቕ እዩ። ሎሚ “ንዓ እዚ እቶኸዶ ዘለኻ መንገዲ ቅነዕ ኣይኮነን።” ዝብል ድምጺ ወይ ጽሑፍ እንተ ሰሚዑ ካብ ኣድሂቡ ሓቲቲ፣ ዝመሃር ብቐንዱ “እምቢ ኣየድህብን ኣይመላለሱን” ምባል ኣብ ዝቐለሎ ትውልዲ ማእከል ን ነበር ኣሎና።

ቅድሚ ሕጂ ንስም ክርስቶስ ዘቃልል ቃላት ከሰማዕ ከሎ ኣማኒ ህዝቢ ብዙሕ ከሰምብድን ከንቀጥቐጥን ይርአ ነይሩ። እዚ ድማ መለክዒ መንፈሳውነት ናይቲ ህዝቢ እዩ ነይሩ። ብዛዕባ እግዚአብሔር ዝነበሮ ፍርሃት ዘረጋግጽ መርትዖ እዩ ነይሩ። ሎሚ ግን “ሰብ መስታ ኣምላኽ ክኸውን ይመጣጠር ኣሎ፤ ንክርስቶስ ድማ ኣብ መስቀል ተሳዒሩ ይብሉ ኣለው።” ዝብል ድምጺ ሰሚዑ፣ ካብ ን ጥበቅና ናይ ስም ኢየሱስ ደው ክብል፣ ብዛዕባ እቶም በሃልቲ ገለ ቃላት ንኸየውስእ ነግ ፈረግ ክብል፣ ብኣንጻሩ “ገለ ዝተገልጸሉም ዝበጽሕዎ ነገር ይህሉ ይኸውን” ወይውን “ከምዚ ማለቶም ይኸውን” እናበለ ስጋእ መጋእ ክብል፣ መን

ፈላጊ ኣምዑቲ ፈሊሱ ከም ዝፈሰሰ ትብዓት ስኢኑ ክትርኢ ከለኻ፣ ኣብዚ ወለዶ እዚ ካብ ኢድ ኣምላኽ ንላዕሊ ኢድ ሰይጣን ዝለዓለ እጃም ከም ዘለዎ ብንጽር ይረኣዩካ። ወንጌልስ ያኢ ፋሽን ኮይኑ፣ ብብዓይነቲ ቅዲ “ወንጌል” ዓመት መጻኦ ኣብ መድረኻት እናተረኣዩ፣ “ይኣኸላይ ምባል ብሰሰዕ፣ ከም ፍቓድካ ምባል ከም ፍቓደይ፣ እነ ሓመድን ሓመኹሽትን እየ ምባል እነ ኣምላኽየ፣ ክርስቶስ ስዒሩ ምባል ብተሳዒሩ፣ ንኣምላኽ እመን ድማ ንእምነትካ እመን፣ እነ ስጋን ደምን እየ ተረፉ እነ መንፈስ እየ።” ብዝብል መልእኽትታት ተተኪኡ እናረኸኻ እናሰማዕካ ምጽቃጥ፣ ብኣንጻሩ ናቲ ማይ ብሑቕ ለቪፋካ ካብኡ ዘይረሓቐ መልእኽትታት ኣብ ምሃብ ተሓጺርካ ምባልጋል ክዝውተር ምርኣይ ዘይጽወር በደል እዩ።

ብዛዕባ እዚ በደል እዚ “ዓገብ” ዝብል ሰብ ምስ ዝትንሰእ፣ ኣብ ክንዲ ሓቲትካ ምርዳእ፣ ተገልቢጥካ ንዕኡ “ዓገብ” ምባል ይበዝሕ ኣሎ። እቲ ርኽብ ነገር ኣብ ቅዱስ ስፍራ ክጭፍር እናረኣናዮ ዝተዛነና ደአ፣ ከመይ ገርና ነቲ ርኽብ ነገር ካብቲ ርኽብ ስፍራ ንምርሓቕ ፈውሲ ንምዝራእ ክንትንሰእ ኢና? ርኽብ ሰት ናይቲ ንስምን ክብርን እግዚአብሔር ዝገሃሰ ናይ ጥንቲ ተመን ዝኾነ ድ ያብሎስ፣ ኣብቲ ስም ክርስቶስ ዝሰመየሉ ቅዱስ መድረኻት ይቀላቐል ምህላው ኣገዩ ከሰከፈናን ከፍርሃናን ብቐንኣት ኣምላኽ ከለዓዕለናን እዩ ዝግብእ።

ታሪኽ ምሕላውን ታሪኽ ስሕተትን መሳቲ እዮም

ቃል እግዚአብሔር ከነግረና ከሎ፣ እቲ ሓለቓ ንሶት ዝኾነ ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንጓዕት ቤተ ክርስትያን ዓብይ ሓላፍነት ሂቡ እዩ። ነዚ ሓቂ እዚ ድማ ገና ኣብቲ ታሪኽ ናይ ኩሉ ነገር ዝጀመረሉ ኣብ ኦሪት ዘፍጥረት ኢና እን ረኽቦ። እቲ ንሰይጣን ካብ ሰማያት፣ ንኣጻምን ሄዋንን ከአ ካብ ገነት ኤደን ዘደርበዩ ሓጢአትውን መበቆሉ ኣብ ኦሪት ዘፍጥረት ኢና እንረኽቦ። ሰለዚ ታሪኽ ምሕላውን ታሪኽ ስሕተትን ዳርጋ መሳቲ እዮም ክብለና ዝኸእል ሓቂ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ኣሎ።

እግዚአብሔር ንኣጻም ክፈጥሮ እንከሎ ከምቲ ኣብ ዘፍ፡2:15 ጽሑፍዎ ዘሎ ንምድሪ ከዓይያን ክሕልዎን እዩ ኣብ ገነት ኤደን ዘቐመጦ። እንታይ ዝዕ ዮ ዕዮ ስለ ዝነበረ ደአ እዩ ከዓይ፣ መን ሰራቕ መን ሽፍታ ስለ ዝነበረኸ እዩ ክሕልዎ ኢሉ ኣብ ገነት ኤደን ዘቐመጦ? እዚ ሕቶ እዚ ኣገዩ ኣገዳስን ቅነዕን

ሕቶ እየሞ ኩሉ ልቢ ከሐትቶ ገግባእ እዩ። ቅድሚ ኣዳምን ሂፍንን ገተፈጥሩ ረቀቅቲ ፍጥረታት (መላእክቲ) ከም ገነቡሩ መጽሓፍ ቅዱስ ይነገረና እዩ። ገለ ካብቶም መላእክቲ ገተፈጥሮም ማዕርግ ኣብ ክንዲ ገሕልው፣ ናብ ዓውዲ ኣ ምላኽነት ክመጣጠሩ ክበሉ ናብ መዓሙቕ ተደርበዩ። ሳጥናኢል (ሰይጣን) ናብ መልእክ ጸልማት ቅድሚ ምልዋጡ፣ ኣብ ሰማያት ከም ዘጽልል ኪሩብ እዩ ነይሩ (ሀዘ፡28፡14-16)። ድሕሪ ምድርባዩ ድማ ንምክርን ግብርን ናይ እግዚአብሔር ንምጽራር ወርትግ ይጽዕር። ስለዚ ድማ ነቲ ኣምላኽ ብዛዕባ ኣዳምን ዘርኡን ገነብሮ ምክሪ ንምዕንቃፍ ከም ገጽዕት ርዳእ እዩ። እምበኣር ኣዳም ካብዚ ቀናእን ሕሱምን ጸላኢ እዩ ንገነት ኤድን ክሕልዎ። ብበትሪ ወይ ብዕጥቂ ዘይተነሰ ቦቲ እግዚአብሔር “ግብርን ኣይትግበርን” ኢሉ ገሃዖ ሕጊ ከም ገሕልዎ ድማ ተነገርዎ እዩ። ገዢ ክሰርቅን ከታልልን ገዢልል ተኹላ ኣብ ዘይነበረሉ ናይ ምዕያይን ምሕላውን ሓላፍነት ብማዕሪ እንተ ተጥሂቡ፣ ኣብዚ ተኳሉን ኣ ራዊት መርርን ገበዝሑሉን ዘመንከ ደኣ ናይ ምዕያይን ምሕላውን ሓላፍነት ማዕሪ ክንደይ ክኸውን እዩ? ሰይጣን ነዛ ሓለዎ ናይ ኣዳም ክጥሕሳ ምስ ደለዩ፣ ነታ “ካብዚኣ ምስ እትበልዕ ክትመውት ኢኻ” እትብል ቃል “ካብዚኣ ምስ እትበልዕ ከም ኣምላኽ ክትከውን ኢኻ” ናብ ገብል ቃል ብምልዋጥ እቲ ሰብ ገዢ ኣዳም ኣብ ኣእምሮኡ ዘይነበረ ኣምላኽነት ከም ገብህግ እዩ ገርዖ። እታ ንዕሉ ካብ ሰማያት ናብ መዓሙቕ ዘደርበዩት መርዛም ሓጢአት ድማ ኣውሓጠ።

ሎሚውን ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ከምዚ ናይ ኣዳም ገበል መርዚ እዩ ኣ ብ ኣፍና ገቕረበልና ዘሎ። ቀንጢብና እንበልዎ ፍረ ኣም እኳ እንተ ዘየለ፣ ገለ ገለ ጥቕስታት ካብ መጽሓፍ ቅዱስ እናቐንጠቡ፣ “እዞን ጥቕስታት እዚኣተን ከ ም ዘለወን እንተ ውሒጥካዩን፣ ኣምላኽ ክትከውን ኢኻ” ገብል መርዛም ትምህርቲ ብምትላል የመንግግዎ ኣለው። ወዲ ሰብ ድማ ኣብ ኢዱ ዘየለ ነገር ምገሃግ ባህርይ ስለ ገዢ ከም ዘለዎ ይቕበሎ እሞ ባዚ ዘይምሕር መርዛምን ብ ኹርን ሓጢአት ተሰኪፉ ይጠፍእ ኣሎ። ሂዎን “ብፍረ ኣም ኣምላኽነት ይርከብ እዩ።” ንገብል ግሁድ ሓሶት ብምቕባላ ኣእምሮኣ ምስ ጸልመተ፣ ሽዑ ኩሎም እቶም ናይ ስምዒት ህዋሳታ ተህቢዎም እዮም። ነታ ኣም በለስ ከምዛ ቅድሚ ሕጂ ርእያታ ዘይትፈልጥ ዘይነበራ ጽባቕ ረኣየትላ። ኣብ ኣፋ ከይኣተወት ከላ “ንምብልዓ ጥዕምቲ” “ጥብብ ብምሃባ እተበህግ ኣም” ብምባል በልዓታ። ኣብ ኣ ፋ ከይኣተወ ከመይ ጌራ ብዛዕባ መቐረቱ ክትህረብ ክኢላ? ናይ ስሕተት ነገር ማዕሪ ክንደይ ንኣእምሮ ክጸልምት ከም ገዢልል ካብዚ ሓቂ እዚ ክን ርዳእ ንክእል ኢና።

ነዚ ኹሉ ናይ ሰይጣን ቃላት ከተሰተማቕር ከላ፣ ናይቲ ገፈጠራ ኣምላኽ ቃላትከ ናብይ እያ ደርብያቶ? ብዛዕባ እታ ኣም በለስ እቲኣ ኣቐዲሙ ገተባህለ ኣማራጺ ቃል እንታይ ኮይና ግምት ዘይሃበቶ? “ብኣምላኽ ገተፈጥረ ፍረ ኣም በለዕካስ ምስቲ ገፈጠረካ ኣምላኽ ዝዳረግ ኣምላኽነት ክርከብ ይከኣል እዩ” ገ ብል እምነትከ ብሓቂ ካብ ብንቡር ዝዓዩ ዘሎ ኣእምሮ ዝወጸ ሓሳብ ድዩ? ፈጸሙ ክኸውን ኣይክእልን እዩ። ስለዚ እምበኣር ኣዳምን ሂፍንን ካብ ከምዚ ገ በለ ፈኸሰ ሓሳብ፣ ንኣእምሮኣም ብምሕላው እዮም ንገነት ኤድን ክሕልውዎ ገ ግብኣም ገነበረ።

ምዕያይን ምሕላውን ናይ ኩሉ ሓላፍነት እዩ።

ምዕያይን ምሕላውን ነቲ ቀዳማይ ኣዳም ጥራይ ገተሓዝኦ ኣይነበረን። ናይቲ ቀዳማይ ኣዳም ዘርኢ እኳ እንተ ዘየኸበርዎ፣ ናይቲ ካልኣይ ኣዳም ዘርኢ ገዢ ኣመንቲ ክገብርዎ ገተፈጥሮም ሓላፍነትውን ንሱ እዩ ነይሩ። ምዕ ያይን ምሕላውን እቲ ዝዓበዩ ናይ ቤተ ክርስትያን ሓላፍነት እዩ። ቤተ ክርስት ያን ነዘን ክልቲኣን ሓላፍነት እዚኣተን ክትትግብረን እንተ ዘይከኢላ፣ ቤተ ክርስ ቲያን ኢልካ ክትሰምያውን ኣጸጋሚ እዩ። ተኳሉ ንኣባጊዮም ክሻመውለን እናረኣዩ ናይ ሎሚ ጓሶት ተግባራዊም ይረኣዩ ኣለው። እዚ ድማ ፍርሃትን ቅን ኣትን ናይ እግዚአብሔር ኣብ ልቢ ጓሶት ከም ዘየለ ዘቃልዕ ስጉምቲ እዩ።

ጉይታና ኢየሱስ ንኹላቶም (12) ሃዋርያት ሓርይዎም ከብቅዕ፣ ጉሰነት ናይ ውልቂ ደኣ እምበር ናይ ጅምላ ሓላፍነት ዘይምኳኑ ምእንቲ ክርኢ፣ ካብ ኩላቶም ንኣደን ምርኡይን ሃዋርያ ፈልዩ ክህቦ ተራእዮ። እዚ ሓላፍነት እዚ ን ጴጥሮስ ዝሃበሉ ምክንያት ድማ ካብቶም ገነቡሩ ሃዋርያት ብጸጋ ጸብልል ገበለ፣ ሓላፍነት ናይ ቤተ ክርስትያን ክጸውር ገበቕዕ ምንባሩ እዩ።

ዮሃ፡21፡15-17 ፡- “ምስ ተመስሑ ከኣ፣ ኢየሱስ ንስምኡን ጴጥሮስ፣ ሰ ምኡን ወዲ ዮና፣ ካብዚኣቶም ኣብለጽካይ ተፍቅረኒ ኢኻ? በሎ። ንሱ ኸኣ፣ እወ ጉይታይ፣ ኣነ ከም ዘፍቅረካ፣ ንሸኻ ትፈልጥ ኣለሁኻ፣ በሎ። ንሱ ዕያውተይ ኣብልዕ በሎ። ከም ብሓድሽ ከኣ ካልኣይ ጊዜ፣ ስምኡን ወዲ ዮና፣ ተፍቅረኒይ ኢኻ? በሎ። ንሱ፣ እወ ጉይታይ፣

አነ ከም ዘፍቅረካ፣ ንሸካ ትፈልጥ አሎካ፣ በሎ። ንሱ አባጊዔይ ሓሉ፣ በሎ። ሳልሳይ ድማ፣ ስምኡን ወዲ ዮና ተፍቅረኒዶ ኢኻ? በሎ። ጴጥሮስ ሳልሳይ ጊዜ፣ ተፍቅረኒዶ ኢኻ? ስለ ገበሎ፣ ጉህዩ ጉይታ ዩ፣ ንሸካ ኹሉ ትፈልጥ አሎካ፣ አነ ከም ዘፍቅረካውን ትፈልጥ አሎካ፣ በሎ። ኢየሱስ ከአ አባጊዔይ አብልዕ።...

ማቴ.16:15-19 ፦ ንሱ ኹኣ፣ ንሸካትኩም መን እዩ ትብሉኒ አሎኹም? በሎም። ስምኡን ጴጥሮስ፣ ንሸካ ክርስቶስ ወዲ ህያው አምላኽ ኢኻ፣ ኢሉ መለሰሉ። ኢየሱስ ከአ መለሱ በሎ፣ ስምኡን ወዲ ዮና፣ እዚ እቲ አብ ሰማያት ዘሎ አቦይ እምበር፣ ስጋን ደምን አይገለጸልካን እሞ፣ ብጹእ ኢኻ። አነ ኹኣ እብላካ አሎኹ፣ ንሸካ ጴጥሮስ ኢኻ። ን ማሕበረይ ከአ አብዛ ኹውሒ እዚአ ከሃንጸ እዩ፣ ደጊታት ሲኦል ድማ አይሕይዎን። መርሖታት መንግስተ ሰማያት ክህበካ እዩ፣ አብ ምድሪ ዝአሰርካዮ ኹሉ አብ ሰማይ እሱር ኪኸውን እዩ። አብ ምድሪ ዝፈታሕካዮ ኹሉ ድማ አብ ሰማይ ፍቱሕ ኪኸውን እዩ።

ነተን አባጊዕ ናይ ምሕላውን ምብላዕን ሓላፍነት መግለጺ ናይቲ አብ ልዕሊኡ ዘለኖ ዕዙዝ ፍቕሪ እንድሕር ኮይነ፣ ንዝተሆበካ ናይ ምሕላውን ምብላዕን ሓላፍነት ዘይምፍጸም ድማ ብኣንጻሩ መግለጺ ናይቲ አብ ልዕሊኡ ዘለኖ ጽልኢ ክኸውን ማለት እዩ። እቲ ምሕላው ናብ ዘይምሕላው እንድሕር ተለዊጦ፣ እቲ ምፍቃር ድማ ናብ ዘይምፍቃር ከም ዝተለወጠ እዩ ዘስምዕ።

ዘካ.11:4,5,8 ፦ “እግዚአብሄር አምላኽይ ከምዚ ይብል አሎ፣ ነተን አባጊዕ ማሕረዲ ዓሰዩን። እቶም ተሻየጥተን ይሓርድወን፣ ንርእሳም በደልቲ ኹም ዝኸውኑ ኹኣ አይቁጽሩን። እቶም ሸየጥተን ድማ፣ ኣነስ ሃብቲመ እግዚአብሄር ይመስገን፣ ይብሉ፣ ዓሰተንውን ከቶ አይን ሕፍወንን። ... ነቶም ሰለስተ ዓሰት ብሓንቲ ወርሒ አጥፋእክምም፣ ነፍሱይ ብኣታቶም ጸበባ፣ ነፍሶምውን ጸልኣትኒ።”

ያሕ.14:14 ፦ “ኣትን ዘመውቲ፣ ፍቕሪ ንዓለምሲ ንአምላኽ ጽልኢ ምኃ ኑዶ አይትፈልግን ኢኻን? እምብኣርከ ፈታው ዓለም ምኃን ዚደሊ፣ ን ሱ ጸላእ አምላኽ እዩ ዚኸውን።”

ግብ.20:28-32፦ “ሰለዚ ንርእሸኹምን ነታ ብገሣኣ ደሙ ዘጥረያ ማሕበር ጉይታን ክትጓሰዩ፣ መንፈስ ቅዱስ ኢጲስቆጶሳት ገይሩ ኣብኣ ዝሸመኩም ኩሉ መጓሰ ሓልው። ኣነ ምስ አልገስኩ፣ ነቲ መጓሰ ዘይንሕፋ እኩያት ተኸሉ ከም ዝኣትወኹም፣ እፈልጥ ኣሸኹ። ንደቀ መዛሙርቲ ደድሕሪኦም ምእንቲ ክሰሕቡ፣ ቄናን ነገር ዝምህሩ ካባኻት ኩም ክትንስኡ እዮም። ሰለዚ ሰለስተ ዓመት ምሉእ ለይትን መዓልትን ብንብዓት ንነፍሲ ወከፍኩም ምምዓድ ከም ዘየብርኩ፣ እናዘከርኩም ን ቕሑ። ሕጂ ድማ ንአምላኽን ነቲ ከሃንጸኩምን ምስ ኩላቶም ቅዱሳን ክረስትየኩምን ዝኸኣል ቃል ጸጋኡን አማሕጽኩም ኣሸኹ።”

እዘም ሰብ ኤፌሶን ካብ ሓደ ተራ አገልጋሊ ዘይኮነስ ካብቲ ሕሩይ ኣቕሓ ዝኸነ፣ ከም ቅዲ ሰብ ዘይኮነ ምስጢርን ጥበብን ዝጸገበ፣ ክሳዕ ሳልሳይ ሰማይ ዝተነጥቀ ሰብ እዮም ንሰለስተ ዓመት ምሉእ መዓልትን ለይትን ተማሂሮም። ዋላ ሓንቲ ተረፍ ዘይብሉ ኩሉ ምኽሪ አምላኽ ድማ እዮም ዝተማህሩ። አብ ርእሲኡ ድማ ከም ተራ መደረ ዘይኮነስ፣ ብመንፈስ አምላኽ ዝተደረኸ ብንብዓት ዝተሰነዩ ትምህርቲ እዩ ነይሩ። ከም ከምዚ ዝዓይነቲ ትምህርቲ ዝጸገቡ ሰባት እግረ እግሪ ሃዋርያ ጳውሎስ ናይ ሰሕተት ትምህርቲ ኣትዩ ከፍውጸም ዝኸኣለስ፣ ከም ኣብ ሰሙን ሓንቲ መዓልቲ እሞ ካብ ሰለስተ ኣርባዕተ ሰዓት ዘይሓልፍ፣ እሞ ትምህርቲ ዘይኮነስ ዝላን ጭፈራን ዝሰብልሎ ዘይተመጣጠነ መንፈሳዊ ምግቢ ዝምገብ ጉባኤታት እቲ ተኸኣ እንታይ እዩ ክገድፈሉ? ኣዝዩ ዘፍርህ እዩ።

ሃዋርያ ጳውሎስ፣ ንሰብ ኤፌሶን ክልተ ሓደጋታት ኣንጻላልይም ከም ዘሎ እዩ ገለጹሎም

1ይ:- “ነገር መገንጠል ለይንሕፋ እኩያት ተካሉ ከም ሠላትውኹም እፈልጥ አለኹ።” ክብል ከሎ እቶም ናይ ስሕተት ሃዋርያት መጀመርታ ብደገ ከም ሠመጹ ስለዚ ድማ ካብ ደገ ክመጽእ ካብ ሠክላል ሓደጋ ክንሕሎ ከም ሠግባእ ሠገልጽ እዩ።

2ይ:- “ንደቀ መዝሙርቲ ደድሕሪኦም ምእንቲ ክሰሕቡ፣ ቄናን ነገር ዝ ምህሩ ካብካትኩም ክትንሰኡ እዮም።” ብምባል ድማ ካብ ውሽጢቲ ሕብረት ተካሉ ከም ሠለጻሉ ሠሕብር እዩ።

እምበኣርክስ እቶም ሓለውቲ ካብ ደገን ካብ ውሽጥን ክለዓ ሎም ንሠክላል ናይ ስሕተት ትምህርቲ ክጥንቀቁ ከም ሠግባእ ኢና እንርዳእ። ካብ ከምዚ ሠላመሰለ ነገር ብኸመይ ክንሕሎ ከም ሠግባእ ክገልጽ ከሎ ድማ መጀመርታ ንርእሶም ክሕልዉ፣ ብድሕሪኡ ድማ ነታ ብደም ክርስቶስ ሠተጠርዮ ት ማሕበር ኣምላኽ ክሕልዉ ከም ሠግባእ ገለጸሎም። ነዚ ሓላፍነት እዚ ድማ ካብ መንፈስ ቅዱስ ከም ሠተቐበልዎ ሓበርም።

ኣብዚ ክንሓቶ ሠግባእና ኣገዳሲ ሕቶ ኣሎ። እዞም ለይንሕፋ እኩያት ተካሉ ሃዋርያ ደውሎስ ምስ ኣግለሰ ብውሽጥን ብደገን ነቲ መገን ሠገልገብኻ ን ምንታይ እዮም? ንምንታይ ንሱ ከሎኽ ነቲ መገን ሠክላል መሲሎም? እቲ መልሲ ከም ክሪስታል ንጹር እዩ። መዓልትን ለይትን፣ ብጅምላ ለይትን ብነፍሲ ወከፍ ደረጃ፣ እሞ ድማ ትንክፍክፍ ለይትን ብዕምቁት ንኹሉ ምኽሪ ኣምላኽ ትንትን ኣቢሉ ሠምህር ጉሰነት እናረእዩ ባዮናይ ነቓዕ ክሓትዉ ምኽኣሉ? ንሃዋርያ ደውሎስ ለበውኡ ክሳዕ ክንደዚ መሪር ሠገበሮ ድማ እቶም ሕድሪ ሠቕቡሉ ሠለዉ ገሰት ንኸምዚ ሠገደነቲ ጸኑዕ ጉሰነት ብቐዓት ከም ለይነብሩ ስለ ሠረገጸ እዩ። ንርእሶም እኳ ምሕላው ክሳዕ ሠድልዮም ክሳዕ ክንደዚ ሠሰክቶ ምንባርም እዩ ሠርእዮና። ናብዚ ሠለናዮ ሠመን እሞ ምልስ ንበል። እንታይ ዓይነት ገሰት ኮን ኢና ሠለና? ኩሉ ምኽሪ ኣምላኽ ይትረፍሲ ርብዓ ናይ ምጽጋብ ዕድል ሠረ ኸብና ደኸን ንኸውን? ነዞም ኩሉ ምኽሪ ኣምላኽ እሞ ከኣ ብሃዋርያ ደውሎስ ሠ ጸገቡ ሰባት ሠዩናሰዩሎም ደኣ ንዓና እንታይ እዩ ክገድፈልና? ይትረፍ ካብ ተኹላ ርእሶና ክንሕልዉሉ እንክእል ትምህርቲ ክንረከብሲ፣ ተኹላ ሠገልገል ክበልዕ ሠክላል ኣራዊት ከም ሠሎ ሠነግሪና እኳ ሰኢንና ኣሎና። ኣብ መድረኽ ኣብያተ ክርስትያን “ካብ ስሕተት፣ ካብ ነብያት ሓሶት ተጠንቀቁ” ሠብል ትምህርቲ ወይ ስብከት፣ እቶም ንዓሰርተታት ዓመታት ሠተመለሰሉ ኣመንቲ

ብግቡእን ብተኸታታልን ናይ ምስማዕ ዕድል ረኺቦም ኣይፈልጡን። ስለዚ ድማ እዩን ናይ ሎሚ ነፍሳት፣ “ተኹላ እምበር ኣሎ” ሠብል ድምጺ ክሰምዓ ከለዎ ካብ ነቲ ተኹላስ ነቲ ባሃሊኡ ክነጽጋ ሠቐልን ሠሎ። እምበኣር ንነፍሳትና “ተኹላ ኣትዩና ተላዲሉና ኣሎ” ሠብል ደሃይ መልኸት ክነስምዐን፣ ከድህባሉ ከኣ ክንረድኣን ሓላፍነትና እዩ።

ሃዋርያ ደውሎስ ንሰብ ኤፌሶን ገዲፍዎም እኳ እንተ ኸደ ደሓር ግን ን ጢሞቴዎስ ልእኹሎም እዩ። ብድሕርዚ ንጢሞቴዎስ ብኸመይ መንገዲ ነቲ ጸውጽዎያት ናይ ተካሉ ከም ሠምክቶ ክገልጸሉ ከሎ “ኣእዛኛም ኣሳሕይዎም ደኣ፣ ብትምህርት ርእሶም መምህራን ክእከቡ እምበር፣ ነቲ ጥዑይ ትምህርቲ ሠይዕ ገሱሉ ሠመን ኪመጽእ እዩ፣ ሽዑ ኣእዛኛም ካብ ሓቂ ኪመልሱ፣ ናብ ጸውጽዎ ያትውን ኪምለሱ እዮም እሞ፣ ብኹሉ ዓቕልን ብምህርን እቲ ቃል ክትሰጠኹ፣ ብግዚኡን ብዘይ ግዚኡን ከተሰምዕ፣ ክትገንኡ፣ ክትቀጽዕ፣ ክትምዕድ፣ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽን ኣብ ቅድሚ እቲ ንህዮንን ንምውታንን ክፈርድ ሠለዎ ክርስቶስ ኢዩሱስን ብቲ ምግላጹን መንግስቲን ኣማሕጽካ ኣለኹ።” ብምባል ጸሓፊሉ (2ጢሞ:4:1-4)። ከምታ ንሱ ኩሉ ምኽሪ ኣምላኽ ብምግላጽ ሠሓለዎ፣ ን ጢሞቴዎስውን ብገዚኡን ብዘይ ግዚኡን ነቲ ጥዑይ ትምህርቲ ብምምሃር ክሕሉ ከም ሠለዎ ኣማሕጺንዎ እዩ።

ሃዋርያ ደውሎስ ንመገንታት ናይ ምሕላው ሓላፍነት ንጢሞቴዎስ ጥራይ ለይኮነስ፣ ንቲቶስን ንኸልኦት ኩላቶም መዓይይቲውን ይህብ ነይሩ እዩ። ቲቶስ ካብቶም ምስ ደውሎስ ኮይኖም ሠገደዮም ምርኣያትን ሠተመስከረሎምን ኣ ገልገልቲ ሓደ እዩ። ሓበርም ኣብ ቅሬጥስ ክገልግሉ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ኣብ ቅሬጥስ ሓዲግዎ ናብ ኒቆጶሊስ ሓለፈ። ደውሎስ ንቲቶስ ኣብ ቅሬጥስ ሓዲግዎ ክኸይድ ከሎ ከፍጽሞ ሠግባእ ሓድሓደ ሓላፍነታት ገዲፉሉ እዩ ከይዱ። እቲ ሓደን ቀንድን ኣገልግሎት ድማ፣ ኣብ ከከተምኡ ጥዑይ ትምህርቲ ሠምህሩ ነቶም ተቐናቐንትን መስሓትትን ምግንብምን ምዕባስ ኣርምን ሠክላሉ መራሕቲ ቤተ ክርስትያን ንኸሸይም እዩ ነይሩ።

ቲቶስ 1:9-16 1- “ንሱ ብቲ ጥዑይ ትምህርቲ ምእንቲ ክምዕድ፣ ነቶም ተቐናቐንቲውን ምግንብም ምእንቲ ክከአሎስ፣ ብቲ እሙን ቃል ምህሮ ይጽናዕ። ብዙሓት ለይእዘዙ ተሳራብቲ ሃተውተውን መስሓትትን ኣለው፣ እዚኦቶም ምናዓ ካብ ሰብ ግዛረት እዮም። ንሓቶም ርኽስ ርብሓ ምእንቲ ክረኽቡ ኣሎም፣ ሠይግባእ እናመሃሩ፣ ንብዘሎ ኣባይቲ ሠ

ገላብጦ፡ ምዕባስ አፎም ግብጽ እዩ። ሓደ ካባታቶም፡ ናታቶም ነብዩ፡ ሰብ ቅሬጥስ ኩሉ ሳዕ ሓሰውቲ፡ እኩያት አራዊት፡ ሃካያት እኸብዲ እዩም፡ በለ። እዚ ምስክር እዚ ሓቂ እዩ። ስለዚ ብእምነት ምእንቲ ክጥዕዩ፡ ናብ ጽውጽዎያት አይሁድን ናብ ትእዛዛት እቶም ካብ ሓቂ ዝ ዘንበሉ ሰባትን ከዮቕል፡ አሕሚምካ ግንሓዮም። ነቶም ንጸሃት ብዘለ- ኩሉ ንጸህ እዩ፡ ነቶም ርኽሳትን ዘይአምኑን ግና፡ እቲ አእምሮአምን ሕልናአምን ርኽሱ እዩ እምበር፡ ከቶ ንጸህ የብሉምን። ንአምሳኸ ከ ም ዝፈልጥዎ ባዕሎም ይብሉ፡ ፍንፋናትን ዘይእዘዙን ንሰናይ ግብሪ ዘበለ ኩሉ ዘይጠቐሙን ብምዃናም ግና በቲ ግብሮም ይኸሕድዎ አ ለው።”

ሎሚ ግን ይትረፍ አሕሚምና ክንገንሕ፡ ሕሹኽ ኢልካ ምምዓድ እኳ ይኸብድ አሎ። ንሰባት ዘይመንፈሳውያን ከይንመስሎም ንፈርህ። ንኸብሪ ክርስ ቶስን ወንጌልን ብዝምልከት ልኡም (Liberal) መርገጺ ሒዝካ ምምልሳስ አዝዩ ዘሕዝን ነገር እዩ። አብ ናትካ ክብርን ተቐባልነትን ጉዳይ ሸለል እንተ በልካ፡ እቲ ምእንቲ ክብር ዝቐምካሉ ጉይታ ነቲ ዝገደለ ክብርካ ብዝበለጸን ዝተዓ ጸጸፍን ክብር ክትክእ እዩ። ንኸብሪ ክርስቶስ ንስል ስምናን ክብርናን ተፈታው ነትናን ክንብል ሸለል እንተ ኢልና ግን ናይ መወዳእታና ዕጫ እንታይ ከም ዝ መስል ቃሉ አነጺሩ ስለ ዝገለጸልና አሰፊሕካ ምዝታዮውን አገዳሲ አይኮነን።

ንምንታይ እዩ ስሕተት ቀልጢፉ ዝላባዕ

አብዚ ጉዳይ እዚ፡ ሓደ አነጻርና ክንሓቶ ዝግባእ ሕቶ አሎ። ንምን ታይ እዩ እዚ ካልእ ወንጌል እዚ ከሳዕ ክንድዚ ንሰባት ዘታልል ዘለው? ዝብል እዩ። እቲ እንኮን ዝነጸረን መልሲ ድማ ሓደ እዩ፡ ምኽንያቱ እቲ ዝዓበዩ ናይ ምምሳልን ንአእምሮ ናይ ምጥባርን ልዑል ክእለቱ እዩ። ቅድሚ ነቲ ናይ ስ ሕተት ወንጌል ናይ ምምሳል ዓቕሚ ምርአይና፡ ምምሳላ አብ ሰነ ፍጥረት ዝ ህቦ ጥቕሚ ንርአ። ብዙሓት እንስሳታት ካብ መጥቃዕቲ ጸላእቶም ንኸድሕኑ ወይውን ንኸልእት ክጥቅዑ አብ ዝደለዩሉ እዋን ነቲ ከባቢአም ብሕብሪ ይኹን ብቕርጺ ብምምሳላ የምልጡ ወይ ከአ የጥቅዑ እዮም። ንአብነት ነፋሒቶ፡ ናይቲ ዘላቶ ከባቢ ሕብሪ ናይ ምውሳድ ፍሉይ ክእለት አለዎ። ከምኡውን ቅርጻምን ሕብሮምን ካብ ሓደ ዝደረቐ ሳዕሪ ዘይፍሉ፡ ተገሪህካ ብኢድካ ከተልዕ

ሎም እትድረኽ ዓሌት አንበጣ አለው። ዋላ አብ ወተሃደራዊ ዓለም እንተ ተዓ ዘበናውን፡ አብ ቀላጥ ምድረ በዓ ነቲ ሓጻ ዝመስል ክዳን ደአ እምበር ቆጻል ክዳን ተኸዲኑ ዝንቀሳቀስ ሰራዊት የለን። ብአንጻሩ አብ ቆጻል ከባቢ ክኸውን ከ ሎ ድማ፡ ነቲ ቆጻል ክዳኑ እምበር ጸዕድው ዝበለ ክዳን አይገብርን እዩ። ሓድሓደ ጊዜ ምምሳላል እናተመሃርካ፡ ክመሳሰሉ ኢሎም ንዝኸዱ ብጸትካ ኬድካ አብ እግርኻ ከለው ከም እትሰእኖም ብውተሃደራዊ ታዕሊም ዝተለፈ ሰብ ኩ ሉ ዝፈልጦ ሓቂ እዩ። ካብ ነፍሰና ከይረሓቕናውን አብ ጸጉሪ ርእስና ዝርከ ብን አብ ካልእ አካላትና ዝርከብ ቁማልን ሕብሮም አዝዩ ዝተፈላለዩ እዩ። እቲ አብ ርእስና ዝርከብ ቁማል ጸሊም ዝኸነሉ ምኽንያት ነቲ ጸጉሪ መሲሉ ካብ መጥቃዕቲ ንርእሱ ምእንቲ ክከላኸል እዩ። ስለዚ እዞም በግማት እንስሳታት እኳ ተፈጥሮ ምሂርዎም ነዚ ምምሳላል ከም ናይ መንበሪ ሚላ ጌሮም ዝወሰድዎ፡ እቲ ብቐንዱ ምትላልን ምጥባርን ዝባህርዩ ሰይጣንክ ደአ፡ አብ ቤተ ክርስትያን ብምምሳላል፡ ናቲ ናይ ሓሶት ወንጌል ክዘርእ ዘይክእሉ ምኽንያት እንታይ እዩ?

ምምሳላል ብፍሪኡ እዩ ዝቃላዕ

ስለዚ ከአ እዩ ጉይታ “ከምኡኸስ እቲ ጽቡቕ ኣም ጽቡቕ ፍሪ ይፈሪ፡ እቲ ክፉእ ኣም ኸአ ክፉእ ኣም ይፈሪ” ብምባል ዘጠንቀቐና (ማቴ፡7፡17)። ተኸላን በጊዕን ፍጹም ምምሳላል ዘይብሎም ብዘርእ ኮነ ብባህርይ ፍጹም ክቀራረብ ዘይክእል ተፈጥሮ ዘለዎም እንስሳታት እዮም። እንተ ኾነ እቲ ተኸላ ነባጊዕ ክበልዕን ክቐርብ ከሎ እተን አባጊዕ እናበርገጋ ስለ ዘሸገርእ፡ በጊዕ ብምምሳላል ጥራይ ከታልለን ከም ዝኸእል፡ ብዙሓት ዝብልዓ አባጊዕ ድማ ክረከብ ከም ዝኸእል ብምርዳእ፡ ቆርቡን ብምኽዳን ንኣታተን ይመስል። እቲ ቆርቡን ን አካላቱ ብምሉኡ ክገጥሞ አይክእልን እዩ። ስለዚ ናይ ተኸላ ኮይኑ ዝተርፍ ከመሳሰል ዘይክእል አካላት ናይ ግድን ከህልዎ እዩ። እታ ንምድሓን ዝለበመት በጊዕ ግና አብቲ ክሰረቕ ዝኸእል ቆርቡ ዘይኮነስ፡ አብቲ ከመሳሰል ዘይክእል አካላት ናይቲ ተኸላ ከተድህቦ ይግባእ ማለት እዩ። ተኸላ ዝኾነ እንተ ኾ ነ ቅርጺ አፋን አሰናን አጽፋሩን ጭርኡን ክልውጥ አይክእልን እዩ። ስለዚ ዋላ ደአ ይመሳሰል እምበር፡ ብዘይ መለለዩ ከተርፍ ግን አይክእልን እዩ። ሓን ትስ እታ በጊዕ፡ ቆርቡን ናይ ዝተበልዕት ብጸይታ አብ ልዕሊኡ ርእያ ደአ አ ይትዘንጋዕ እምበር፡ ሓንትስ ንድሕነታ ክትበል ደአ ትለብም እምበር፡ ዝተመ

ሳለ ተኩላ ምልላይ ከቢድ አይኮነን።

ሃዋርያ ጳውሎስ፡ ሰብ ተሰሎንቄ አገዩ ሓደገኛ ብሆኑ ናይ ስሕተት ወንጌል ተጠቂዎም ምስ ረአየ፡ “እቶም ገጠፍኦስ ንምድሓኖም ገኸውን ፍቕሪ ሓቂ ስለ ዘይተቐበሉ፡ ንኦሎቶም ናይዚ አመጸጽኦ ብኸሉ ጥበራ ዓመጸ፡ ብኸሉ ሓይልን ትእምርትን ተአምራት ሓሶትን ብሓይሊ ሰይጣን እዩ ገኸውን።” ብምባል ጸሓፊሎም (2ተሰ፡2፡9-10)። ስለዚ እቶም ፍቕሪ ናይቲ ሓቂ ገኸኑ ቃል ወንጌል ዘይብሎም ሰባት ጥራይ እዮም ናይዚ ናይ ጥፍኦት ስሕተት እዚ ግዳ ያት ገኸኑ። ምክንያቱ ጉይታ “ንሓቂ ክትፈልጥዎ ኢኹም፡ እታ ሓቂ ድማ ሓራ ክተውጽኦኩም እያ” ኢሉና እዩ። ብዘይዚ ቃል ሓቂ እዚ ካብዚ ዘን ጸላወና ዘሎ ጥፍኦት ክንድሕንን ሓራ ክንወጽእን ኣይንክእልን ኢና (ዮሃ፡8፡32)። ስለዚ እታ እንኮ እንምልጠላ መንገዲ ቃል እግዚአብሔር ብዕምቄት ብምፍላጥ ጥራይ ይኸውን ማለት እዩ።

ብዙሕ ጊዜ ሰባት ብዛዕባ ጥበራን ምምሳልን ናይ ተኸሊ ክትነግሮም ከ ለኻ “ከመይ ኢሎም ከምዚ ይገብሩ?” ኢሎም ይግረሙ። መጽሓፍ ቅዱስ ገሓዘ ኩሉ ሓቂ ጥራይ ከዛረብ ዘለዎ ጊሮም ይወስድዎ። ሰይጣን ንጉይታ ክፍትኖ ከ ሎ እኳ ካብ መጽሓፍ ቅዱስ ጥቕስታት እናጠቐሰ ይፍትኖ ከም ገዘበረ ክዘን ጋዕ ኣይግባእን (ማቴ፡4፡1-11)። ሃዋርያ ጳውሎስ “ከምዚኦቶም ገበሉ ሰባት ከኣ ሃዋርያት ሓሶት፡ ገጥብሩ ዓይይቲ፡ ርእሶም ንሃዋርያት ክርስቶስ ዘምሰሉ እዮም። ሰይጣን እኳ ንርእሱ ንመልእኽ ብርሃን የምሰል እዩ እሞ፡ እዚ ኣየገርምን እ ዩ። ስለዚ ኸኣ እቶም ኣገልገልቲ ንርእሶም ንገልገልቲ ጽድቂ እንተ ኣምሰሉ፡ ዓ ብዩ ነገር ኣይኮነን፡ መወዳእትኦም ግና ከም ግብሮም ክኸውን እዩ።” ገበለሉ ምክንያት ድማ ንሱ እዩ (2ቄረ፡11፡13-15)። ሰይጣን ንመልእኽ ብርሃን፡ ሃዋር ያት ሓሶት ድማ ንሃዋርያት ሓቂ ክመሰሉ ይክእሉ እንተ ኾይኖም፡ ናይ ሎሚ ናይ ስሕተት ሃዋርያትከ ደኣ ናይ ጉይታ መሰሎም ከታልሉ ዘይክእሉ ምክን ያት እንታይ እዩ? ስለዚ ሰይጣን ብውዲቲ ክበለጸልና ኣይንሕደገው (2ቄረ፡2፡11)። ብብዙሕ ዝግይነቱን ብጋሻን ትምህርቲ ድማ ኣይንሰሓት (እብ፡13፡9)።

መስሓትቲ ብቑዳሪ ኮነ ብዓይነት ብዙሓት እዮም

ኣብዚ ክነስተውዕሎ ካብ ዘለና ሓቕታት ሓደ፡ እቶም ዘስሕቱ ብቑዳሪ ውሑዳት ዘይምኻኖም እዩ። ብቑዳሪ ጥራይ ዘይኮነስ ብዓይነቶም እውን ኣገዩም ብዙሓት እዮም። ጉይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ብዛዕባ እዚ ሓቂ እዚ ከዛረብ ከሎ፡ “ካብ ቤተ መቐደስ ምስ ወጸ ድማ፡ ሓደ ካብ ደቀ መዛሙርቲ፡ መምህር፡ ከ መይ ገበለ ኣእማንን ከመይ ገበለ ህንጻን ርኢ፡ በሎ። ኢየሱስ ድማ፡ ነዚ ዓ ብዩ ህንጻዶ ትርእዮ ኣለኹኻ? ዘይፈርስ እምኒ ኣብ ልዕሊ እምኒ ኣይክተርፍን እ ዩ፡ ኢሉ መለሰሎ። ኣብ ደብረ ዘይቲ ኣብ ማዕዶ ቤተ መቐደስ ተቐሚጦ ከ ሎ፡ ጴጥሮስን ያአቆብን ዮሃንስን እንድርያስን ብሕት ኢሎም፡ እስኪ ንገረና፡ እዚ መኣዝ ክኸውን እዩ? እዚ ኹሉ መኣዝ ከም ገፍጸምሲ፡ ትእምርቲ እንታይ እዩ? ኢሎም ሓተትዎ። ኢየሱስ ከኣ ክብሎም ጀመረ፡ ሓደ እኳ ከየስሕተኩም ተጠንቀቂ። ብዙሓት ኣነ እዩ፡ እናበሉ ብስመይ ክመጹ እዮም እሞ፡ ንብዙሓት ከኣ ከስሕቱ እዮም።... ናይ ሓሶት ክርስቶስን ናይ ሓሶት ነብያትን ክትንሱኡ እዮም እሞ፡ እንተ ተኸኢሎምሲ፡ ነቶም ሕሩያትውን ከስሕቱ፡ ትእምርትን ተኣ ምራትን ክገብሩ እዮም። ንሰኻትኩም ግና ተጠንቀቂ። እንሆ ኣቐዲመ ኹሉ ነገር ክኹም። ብምባል እቶም ብስሙ ገመጹ መስሓትቲ ብቑዳሮምን ብዓይነቶምን ብዙሓት ከም ገኸኑ ኣቐዲሙ ኣጠንቂቂና እዩ (ማር፡13፡1-6,22,23)። ስለዚ ነቲ ብገሓዚ ከም ናይ ሓቕነት መለክዒ ረቛሒ ዘይኮነስ፡ ከም ናይ መጠንቀቕታ ረቛሒ ክንርእዮ የድሊ። ሃዋርያ ዮሃንስውን ነዚ ሓቂ እዚ እዩ ኣረጋገጹልና። “ደቀዩ፡ እዚኣ እታ ዳሕረይቲ ሰዓት እያ። ከምቲ፡ እቲ ጳሪ ክርስቶስ ከም ገ መጽእ፡ ገበሞስኩም፡ ካብ ሕጂውን ብዙሓት ኣጽራረ ክርስቶስ ተንሲእም ኣ ለው። እዚኣ እታ ዳሕረይቲ ሰዓት ምኻና በዚ ኢና እንፈልጥ። ካባና ወጺእም፡ ግናኽ ካባና ኣይነበሩን። ካባና ነይሮም እንተ ገኸኑስ፡ ምሳና ጸኒዖም ምነበሩ ነይሮም። ግናኽ ኩላቶም ካባና ዘይምኻኖም ምእንቲ ክገዛዱ እዮም ገወጹ።” ብምባል፡ ሓደን ክልተን ዘይኮነስ ብዙሓት ኣጽራረ ክርስቶስ ከም ዘለው ኣጠን ቂቂና ኣሎ (1ዮሃ፡2፡18,19)። ኣብ 2ዮሃ፡7 “ኢየሱስ ክርስቶስ ብስጋ ከም ገመጸ ዘይኣምኑ ብዙሓት መስሓትቲ ናብ ዓለም ወጺእም ኣለው። እቲ መስሓትን እቲ ጳሪ ክርስቶስን እዚ እዩ።” ብምባል ድማ ነቲ ኣቐዲሙ ገበለው ቃል ኣጽኒዕም ኣለው።

ሃዋርያት ብዛዕባ ስሕተት ንጹር መርገጺ ነይርዎም

ሃዋርያት ኣብ መልእኽቶም፡ ነቲ ናይ ስሕተት ትምህርቲ ዝሃብዎ መግለጺ ቃላት ኣገዩ ዘገርም እዩ። ቦቲ ሃዋርያት ዝሃብዎ ቃላት ተጠቂምካ ክህ ናይ ሎሚ ስሕተት ክትገልጽ ምስ እትፍትን ንምስምዑ ዝበቀቐ ብሓዲግ ምድን ጋጽ ዝደናገጹ ሰባት ምርኣይ ልሙድ ኮይኑ ኣሎ። ኣብቲ መሰረት ሃዋርያትን ነብያትን ዝኾነ ክርስቶስ ዝተነድቀ ሰብ ነቲ ሃዋርያት ብዛዕባ ስሕተት ዝወሰድዎ መግለጽን መርገጽን ንምውሳድ ስኽፍ ክብሎ ኣይግባእን እዩ። ሃዋርያ ደውሎስ ብዛዕባ ናይ ስሕተት ትምህርቲ ከጠንቅቅ ክሎ “ኣታ ጢሞቴዎስ፡ ካብቲ፡ ገሊጺም ተአሚኖም ካብ እምነት ዘምበሉም ዘለው፡ ብሓሶትሲ ፍልጠት ተባሂሉ ዘሎ ርኽሱ ሃተውተውን ክትዕን ርሓቅ። ነቲ ሕድሪ እተሃሀበካ ሓልዎ” ብምባል፡ እዚ ብሓሶት ፍልጠት (ምግላጽ) ተባሂሉ ዘሎ ነገር ርኽሱ ሃተውተው፡ ምዃኑ እዩ ገሊጹሉ (1ጢሞ፡6፡20,21)። ንቲቶሱውን እቶም መስ ሓትቲ ተዛረብቲ ሃተውተውን ጽውጽዎያትን ምዃኖም፡ “ብዙሓት ዘይእዘዙ ተዛረብቲ ሃተውተውን መስሓትትን ኣለው። እዚ እቶም ምናዳ ካብ ሰብ ግዝረት እዮም። ንሳቶም ርኽሱ ረብሓ ምእንቲ ክረኽቡ ኢሎም፡ ዘይግባእ እናመሃሩ ን ብዘሎ ኣባይቲ ዝገላብጡ፡ ምዕባስ ኣሮም ግቡእ እዩ። ሓደ ካባታቶም፡ ናታቶም ነብዩ፡ ሰብ ቅሬጥስ ኩሉ ሳዕ ሓሰውቲ፡ እኩያት ኣራዊት፡ ሃካያት ኣኽብዲ እዮም፡ በለ። እዚ ምስክር እዚ ሓቂ እዩ። ስለዚ ብእምነት ምእንቲ ክጥዕዩ፡ ናብ ጽውጽዎያት ኣይሁድን ናብ ትእዛዛት እቶም ካብ ሓቂ ዝመምቡ ሰባትን ከ የቐልቡ፡ ኣሕሚምካ ግንሓዮም። ... ንኣምላኽ ከም ዝፈልጥዎ ባዕሎም ይብሉ ፍንፋናትን ዘይእዘዙን ንሰናይ ግብሪ ዘበለ ኩሉ ዘይጠቐሙን ብምዃኖም ግና ቦቲ ግብሮም ይኸሕድዎ ኣለው።” ብምባል ገሊጾም ይርከብ (ቲቶ፡1፡10-16)። እቲ ጥዕይ ትምህርቲ ነእዛኖም ኣሳሕይዎም፡ ኣእዛኖም ካብቲ ሓቂ መሊሶም ብድሕሪኡ ናብ ጽውጽዎያት እዮም ዘቐልቡ። “ኣእዛኖም ኣስሕይዎም ደኣ፡ ብትምህርት ርእሶም መምህራን ክእክቡ እምበር፡ ነቲ ጥዕይ ትምህርቲ ዘይዕገሱሉ ዘመን ኪመጽእ እዩ፡ ሽዑ ኣእዛኖም ኣብ ሓቂ ኪመልሱ፡ ናብ ጽውጽዎያትውን ኪምለሱ እዮም እዮም፡ ብኸሉ ዓቕልን ብምህርን እቲ ቃል ክትሰጠኹ፡ ብግዚኡን ብዘይግዚኡን ከተሰምዕ፡ ክትገንሕ፡ ክትቀጽዕ፡ ክትምዕድ፡ ኣብ ቅድሚ ኣ ምላኽን ኣብ ቅድሚ እቲ ንሀያዋንን ንምውታንን ክፈርድ ዘለዎ ክርስቶስ ኢየሱስ ቦቲ ምግላጹን መንግስቲን ኣማሕጽካ ኣለኹ።” (2ጢሞ፡4፡1-4)።

መስሓትቲ ንኸብደም እምበር ንኣምላኽ ኣየገልግሉን እዮም

ዋላኪ ብኣሮም ንኣምላኽ የገልግሉ ከም ዘለው፡ ከምሰሉ እንተ ፈተኑ ምእን ቲ ርኽሱ ረብሓ ኢሎም፡ ንኸብደም ከገልግሉ ኢሎም እምበር ንኣምላኽ ከ ገልግሉ ኢሎም ከም ዘይገብርዎ ቃል ኣምላኽ ኣቃሊዕዎም እዩ። እዚ ሓቂዚ ድማ ካብ ብጽሑፍ ንላዕሊ ኣብ ኣእዛንናን ኣዲንትናን እንሰምዖን እንዕዘብን ዕ ለታዊ ተርእዮ ስለ ዝኾነ ብዙሕ መርትዖ ዝሓትት ኣይኮነን። ክብ ሰማያዊ ንላዕ ሊ ብምድራዊ መልእኽቲ ዝተገብረሉ ብዛዕባ መግብን ክዳውንትን ካልእ መጋዩ ጽን ጥራይ ዝሰኸ ጋሻ ወንጌል እዩ ኣብ ዙርያና ዝሰማዕ ዘሎ። ንሰብ ሮሚ “ግናኹ ኣሕዋተይ፡ ነቶም ካብቲ እተመሃርኩም ምህር ምፍልላይን መጻኅቲን ዚገብሩ ክትዕዘብዎም፡ እምዕደኩም ኣሎኹ። እቶም ከምዚኣቶም ዝበሉ ንኸብደም እምበር፡ ንጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣየገልግልዎን፡ ብጥዑም ዘረባን ምርቓን ልቢ እቶም ገርህታት የሰሕቲ እዮም እግሩ ካባታቶም ኣግልሱ። ምእዛዘኩም ኣ ብ ኩሉ ተሰሚዑ እዩ፡ ስለዚ ብኣካትኩም እሕጉሱ ኣሎኹ። ንሰናይ ብልህታት፡ ንእኩይ ግና ገርህታት ክትኩኑ፡ እደሊ ኣሎኹ። ኣምላኽ ሰላም ከ ኣ ንሰይጣን ቀልጢፋ ኣብ ትሕቲ እግርኹም ኪቐጥቅጦ እዩ።” ብምባል ዝ ተጻሕፈሎም ቃል፡ ካብቶም ንኸብደም እምበር ንጉይታና ኢየሱስ ዘየገልግልዎ ሃካያት ኣኽብዲ ክንጥንቀቅ እዩ ዝምዕደና (ሮሚ፡16፡17-20)። ደውሎስ ንሰብ ፊሊጲ “ከምቲ ብዛዕባኡም ብዙሕ ሳዕ ዝበልኹኹም፡ ሕጻውን እናሸኸኹ እብል ኣ ሎኹ ብዙሓትሲ ጸላእቲ መስቀል ክርስቶስ ኩይኖም ይመላለሱ እዮም። መወዳእታኡም ጥፍኣት እዩ፡ ኣምላኽም ከብደም እዩ፡ ክብረቶምውን ኣብ ነውሮም እዩ፡ ሓሳብም ከኣ ናይ ምድሪ እዩ” ኢሉ ከምዕድ ዝደረኸ እቲ ሰብ ናብቲ ዝተጸውዖ ናይ ላዕሊ ጽውጻ ኣምላኽ ዘይኮነሰ ናብዚ ሓላፊ ምድራዊ ዕ ላማ ከቐልሱ እዮም ሓላፊ ኮይኑ ምእንቲ ክተርፍ ዘለዎም ዕላማ ስለ ዝረኣዩ እዩ (ፊሊ፡3፡18,19)። “ኩሉ ተፈቕዳላይ ኣሎ፡ ግናኹ ኩሉ ኣይጠቐምን እዩ። ኩሉ ተፈቕዳላይ ኣሎ፡ ኣነ ግና ሓደ ነገር እኪ ከመልኪኒ ኣይኣድንን እዩ። ብልዲ ንኸብዲ፡ ከብዲ ኸኣ ንብልዲ እዩ፡ ኣምላኽ ግና ነዘን ነትን ኪጥፍእም እ ዩ። ስጋ ንጉይታ፡ ጉይታውን ንሰጋ እዩ እምበር፡ ስጋስ ንምንገርና ኣይከብንን።” ዝብል ቃል ተጻሕፋ ከብቐዕ፡ ሎሚ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ ኢድካ ሒገካ ጉይታ ዘይኮነሰ ከብዲ (ሰጋ) ዝምልከሉ ምኽንያት እንታይ እዩ?

(1ቈረ:6:12-13)። “ንሕና መንፈስ እምበር ስጋ አይኮንናን” ኢሎም እናሰብኩ ከነሱም ንስጋ ጥራይ እምበር ንመንፈስ ዘይኸውን ስብከት ገሰብኩ ዘለው ደኣ እንታይ ኮይኖም እየምን ቃል እግዚአብሔር “ስጋውያን ዘበሉ ነቲ ናይ ስጋ እየምን ገዛሰቡ፤ መንፈሳውያን ግና ነቲ ናይ መንፈስ እየምን ገዛሰቡ።” ድሕሪ ምባሉ አሰባሰብኩ “ስጋ ነቲ ምስ መንፈስ ዚጸረር ይምነ፤ መንፈሳውን ነቲ ምስ ስጋ ዚጸረር እዩ ዝምነ። ነቲ እትደልይዎ ምእንቲ ኸይትገብሩ፤ እዚአቶም መጻርርቲ እየምን።” ኢሉ ኣብ መንገጡ ስጋን መንፈስን ዘሎ ተጻባእነት ኣነጻጽ ገሊጽዎ እዩ (ሮሜ:8:5፣ ገላ:5:17)። “መንፈስ ኢና” እናበልካ፤ “ስጋዊ ሃብትን ጥዕናን ዘይብሉ ህይወት ኣይክርስትናን እዩ” ምባል፤ ብጠባሪ ቃላት ገዙጉልበበ ናይ ከብዲ ኣምልኽ እዩ። ነዚ ኸኣ እዩ ኣብ እብራውያን፤ “ልብኹም፤ ቡቲ ነቶም ገዢኡ ዘይጠቐሞም ብልዒ ዘይኮነስ፤ ብጸጋ እንተ ጸገዎ ጽቡቕ እዩ እሞ፤ ብብሔሕ ዝጻይነቱን ብጋሻ ትምህርቲ ኣይትሰሓቱ” ብምባል ክምዕደና ገ ተደረኽ (እብ:13:9)።

ሃዋርያ ይሁዳ ብዛዕባ እቶም ስለሹ ኢሎም ገዛተውዎም፤ እኩያት ጻዩይቲ ከጠንቅቆም ገዙገደደሉ ምክንያት “ኣቲም ፍቕራተይ ብዛዕባ ሕብረት ምድኣንና ብሸሉ ቅንኣት ክጽሕፈልኩም ምስ ደለኹ፤ በታ ኣንሳእ ንቅዱሳት እተሞህበት እምነት ክትጋደሉ ጽሑፊ ክመክረኩም፤ ናይ ግዲ ከውኒ። ገለ ሰባት ካብ ቀደም ነዚ ፍርዲ እዚ እተጸሕፉ፤ ፍርሃት ኣምሳኸ ዘይብሉም፤ ነቲ ጸጋ ኣምሳኸና ናብ ርኽሰት ዚልውጥዎ፤ ነቲ ኣደ በይኑ ገዛእን ጎይታናን ኢየሱስ ክርስ ቶስ ገዢኡዎ፤ ስለኽ ኢሎም ኣትዮምኹም ኣለዉ። ... እዚአቶም ብዘይ ፍርሃት ምሳኸትኩም እናበልዎ ንርእሶም ዝገሰዩ፤ ኣብቲ ናይ ፍቕሪ መኣድኹም ጸያቂቶ እየምን። ንፋስ ንየው ነጀው ዝደፍኦ ማይ ዚብሉ ደበና፤ ዘይፈርዶ፤ ክልተ ሳዕ ዝ ሞታ፤ ካብ ሱረን እተመንቁሳ ኣእዋም ኣጋይ፤ ነቲ ነውሪ ርእሶም ዚዕፍርዎ ብርቱዓት ማዕበል ባሕሪ፤ ብርግርግ ዚብሉ ክሞክቡቲ እየምን፤ ነዚአቶም ግብ ዝ በለ ጸልማት ንዘልኣለም ተጻቕሩሎም ኣሎ።” ብምባል ነገርዎም እዩ (ይሁ:3,4,12,13)። “ንሰኻውን ኣታ ወዲ ሰብ፤ ገጽካ ናብተን ካብ ልበን ሃንዲሰን ዚንበዩ ኣዋልድ ህዝብኻ ኣብል ኣንጸረን ድማ ተነበየለን፤ ንነፍሳት ኪፈንጥራሰ፤ እተን መኪዳ ንኸሉ ኮርናና ለእዳው ዚሰፍያን ንዓብይን ንንእሽቶን ኮሉ ርእሲ ድማ መጉልበቢ ዚገብራን ወይለኡን። ነፍሳት ህዝበይ ትፍንጥራ፤ ነፍሳትክንዶ ከ ተድሕና ኢኽን፤ ይብል እግዚአብሔር ኣምሳኸ፤ ኢልካ ንገር። ንሰኻትክን ነተን ዘይሞታ ነፍሳት ንሞት እናወፈኸን፤ ነተን ብህይወት ኪነበራ ዘይግብእን ነፍሳት ከኣ ህይወተን እናኣድኣንክን፤ ነቲ ኣሶት ዚሰምዕ ህዝበይ እናሓሸኹሉ፤ ምእን

ቲ ዕመኸቲ ሰገምን ቁረርስ እንገራን ኣብ ህዝበይ ተርከሳኒ ኣሎኸን።” ብምባል ነብዩ ህዝቅኤል፤ እተን ነብያት ኣሶት ንኸብደን የገልግላ ከም ዝነበራ ኣቃሊዕዎን እዩ (ህዝ:13:17-19)።

ንሰሌተትን ንመስሓትትን ከውግዝ ግብእ መንፈሳዊ ስጉምቲ እዩ።

ሃዋርያ ዮሃንስ ኣብ ልዕሊ ናይ ሰሌተት ትምህርቲ ዘካይዱ፤ ካብ ምህር ክርስቶስ ጎቦ ገዘበሉ ሰባት፤ ነቲ ትምህርቶም ካብ ምንጻግ ኣሊፍና ክንወስ ዶ ዝግብእና ስጉምቲ ክገልጽ ከሎ “ኢየሱስ ክርስቶስ ብስጋ ከም ዝመጸ ዘይኣ ምኑ ብዙሓት መስሓትቲ ናብ ዓለም ወጺኦም ኣለው። እቲ መስሓትን እቲ ጸረ ክርስቶስን እዚ እዩ። ምሉእ ዓለቢ ክትቅበሉ እምበር፤ ነቲ ዝጸገርሉ ምእንቲ ከይተጥፍእዎ፤ ርእሸኹም ኣልዉ። እቲ ጎቦ ዚዘብል፤ ብምህር ክርስቶስውን ዘይጸንዕሲ፤ ኣምሳኸ የብሉን። እቲ ኣብቲ ምህር ዚጸንዕ፤ ንሱ ኣብን ወድን ኣ ለውዎ። ገዢኻ ይኹን ናብኻትኩም እንተ መጸ እሞ ነዚ ምህር እዚ እንተ ዘዩ ምጽኣ፤ ኣብ ቤትኩም ኣይትቀበልዎ፤ ሰላምውን ኣይትበልዎ፤ እቲ ሰላም ዝብሉሰ ኣብቲ እኩይ ግብሩ ኣቢርዎ እዩ።” ብምባል ጸሓፊ (2ዮሃ:7-11)። እቶም ኣብ ኣፍ ልቢ ጎይታ ተጸጊዮም ዝግብዩ ሃዋርያት ብዛዕባ ተኸኣ ገወሰድዎ ንጹር መርገጺ ክሳዕ ኣብዚ እዩ ዝበጸሕ ነይሩ። ሃዋርያ ጳውሎስ ነቶም፤ ካብቲ ቅድሚ ሕጂ ዝተሰብከሎም ወንጌል ካልእ ወንጌል ገሰብኩ፤ ሰባት ይኹኑ ናይ ሰማይ መላእክቲ ከውግዝ ተራእዩ። ዋላ ንሱ ባዕሉ እንተ ኸነውን መጺኡ ነቲ ቅድሚ ሕጂ ዝሰብኾ ወንጌል ቀይሩ ካልእ ወንጌል ክሰብከሎም እንተ ፈቲኑ እኳ ከውግዝዎ ከም ዝግባእ ከምዚ ብምባል “ካብቲ ብጸጋ ክርስቶስ ዝጸውዓኩም ከ ምዚ ቀልጢፍኩም ናብ ካልእ ወንጌል ምግልባጥኩም ይገርመኒ ኣሎ። እዚውን ገለ ዘዕገርግኹምን ነቲ ወንጌል ክርስቶስ ኪልውጥዎ ዝደልዩን ከም ዘለዉ ማለት እዩ እምበር፤ ካልእ ወንጌልሲ ኣይኩነን። ግናኽ ንሕና እኳ እንተ ኹንና ወይስ መልእኽ ካብ ሰማይ፤ ብዘይ እዚ ንሕና ዝሰብኽናልኩም ወንጌል ካልእ ወን ጌል እንተ ሰብኸልኩ ም ንሱ ውጉዝ ይኹን። ከምቲ ቅድም ዝበልናዮ፤ ሕጂውን ከም ብኣድኸ፤ ብዘይ እቲ እተቐበልኩምዎስ ካልእ ወንጌል ዝሰብኽ እንተሎ፤ ን ሱ ውጉዝ ይኹን፤ እብል ኣለኹ።” (ገላ:1:6-8,9)። እቶም ምርኡያት ሃዋርያት ክርስቶስ ንሰሌተት ብኸምዚ ብዘዩዳም መልክዕ ከውቕዕዎ እናረኣና ከነሰና፤ ሎሚ እንተ ብስክፍታ እንተ ብፍርሂ ኣብ ልዕሊ ሰሌተት ልኡም መርገጺ

ከንወስድ ዝድርኽና ዘሎ ደአ እንታይ እዩ? ኣፍን ልብን ናይ ሰባት ከንሕሉን ከነሐጉሰን ከንብል እምበር ንኣምላኽ ከነሐጉሰ ኢልና ከም ዘይኮነ ስጉምትና ባዕ ሉ እዩ ዘቃልጥና ዘሎ። እቲ እሙን ሃዋርያ ነቶም ሰብ ካል ወንጌል ኣውጊዙ ምስ ወድኦ፡ “ሕጃኽ ንሰብ ወይስ ንኣምላኽ እዩ ባህ ዘብል ዘለ ኹ? ... ገና ን ሰብ ከሐጉሰ እንተ ዝብልሲ፡ ባርያ ክርሰቶስ ኣይምኽንኹን ነይረ።” ብምባል ነቲ ናይ ውግዘት ስጉምቲ ክወስድ ዝሓገዝ መርገጺኡ ኣነጺሩ እዩ (ገላ:1:10)።

ነቶም ተቐናቓንቲ ናይ ወንጌል ከንገንሖምን ኣፎም ከንግብስን እንተ ኹንና፡ ነቲ ካል ወንጌል ከምቲ ጎይታ ዝጸልእ ጊርና ከንጸልእን ከንጸዮርን እ ዩ ዝግባእ። ጎይታ ንመልእኽ ማሕበር ኤፌሶን ካብ ዘንኣዶ ረጀሒታት ሓዶ ን ሱ ምንባሩ፡ “ግናኽ ነቲ ኣነውን ዝጸልእ ዘለኹ ግብሪ ኒቆላውያን ንሰኻ ትጸልእ ኢኻ እዎ እዚ ግዳ ኣሎካ” ብምባል ገሊጹሉ እዩ (ራእ:2:6)። ብኣንጻሩ ከአ ነቶም ምህር በልጻምን ምህር ኒቆላውያንን ዝሓዙ ሰባት፡ ኣብ ማእከል ቤተ ክርስትያናም ሓዞም ከብቅዑ ሰቕ ኢሎም ዝነበሩ መልእኽ ማሕበር ጸርጋሞስን ቲያቲራን ከምዚ ዝሰዕብ ኣክታቲሉ ጽሑፉሎም እዩ። ንኣገልጋሊ ጸርጋሞስ “ነቲ ኣብ ቅድሚ ደቂ እስራኤል መንግብር፡ ንግእታት እተሓርዶ ክበልዑን ኪምንገሩን ንባላቕ ዝመሃሮ ምህር በልጻም ዝሓዙ ሰለ ዘለውኻ ግና፡ ቅሩብ ነገር ረኺበልካ ኣለኹ። ከምኡውን በዛ መገዲ እዚኣ ንምህር ኒቆላውያን ዝሓገዝ ኣ ለውኻ። ሰለዚ ተነሳሕ፡ እንተ ዘይከውነስ ቀልጢፈ ክመጸካ፡ ብሰይፊ ኣፈይውን ክዋግእም እዩ።” ክብሎ ከሎ፡ ንኣገልጋሊ ቲያቲራ ድማ “ግናኽ ነታ፡ ነብዩት እዩ፡ እናበለትሲ ነቶም ኣገልገልተይ ከምንገሩን ንግእታት እተሰውኣ ክበልዑን እትምህርምን እተሰሕቶምን ዘላ ኢዛቤል፡ ነታ ሰበይቲ እቲኣ ሰቕ ኢልካ ምርኣ ይካ ረኺበልካ ኣለኹ። ምእንቲ ክትነሳሕ ኢል፡ ጊዜ ሂበያሰ፡ ንሳ ግና ካብቲ ምንዝርናኣ ክትነሳሕ ኣይደለየትን።” ኢልዎ እዩ (ራእ:2:14-16፣ ራእ:2:20-21)።

ሃዋርያ ጳውሎስ ምስዚ ከምዚ ዝበለ ስሕተት ቦቲ ሰናይ ሕልንኡን እም ነቲን ጊሩ ጽቡቕ ውግእ ክዋጋእ ከም ዝግብእ፡ ንሱ ነቶም ናይ እምነት መርከ ቦም ዝሰበሩ ሕልንኡም ዘጥፍኡ ሰባት ክሳዕ ናብ ሰይጣን ኣብ ምውፋይ ከም ዝ ተዋግእም እዩ ንጢሞቴዎስ ኣርኣያ ብምሃብ ዝጸኣፈሉ። “ኣታ ጢሞቴዎስ ወደይ፡ ከምቲ ቐደም እተባህለልካ ትንቢታት እምነትን ሰናይ ሕሊናን ሒዛኻ፡ ብእኡ ጽቡቕ ውግእ ምእንቲ ክትዋጋእ፡ እዚ ትእዛዝ እዚ ኣማዕቁባካ ኣለኹ። ገሊጻም ነቲ ሰናይ ሕሊናኡም ደርብዮምሲ ናይ እምነት መርከብ ተሰቢራቶም እ ዩ። ካባታቶም ከይጸርፉ ምእንቲ ክቕጽዑ ኢላ ንሰይጣን ዝወፈኸዎም፡ ሂሚ

ኒምስን እስክንድርሰን እዮም።” (1ጢሞ:1:18-20)። እቶም ክልተ ዓበይቲ ናይ እግዚአብሄር ሰባት፡ ሙሴን ኤልያስን፡ ነቶም ነቲ ህያው ኣምላኽ ሓዲጎም ናብ ግኡዝ ጣኦት ዝመገቡ ሰባት ዝወሰድዎ ስጉምቲ፡ ብዛዕባ ኣምላኽ ዝነበሮም ቅን ኣትን ብዛዕባ ስሕተት ዝነበሮም ጽልኣትን ዘጉልሑ ንጹር መርትዖ እዩ ነይሩ። (1ነገ:18:39,40፣ ዘጸ:32:15-29)።

“ንቕብ-አተይ ኣይትተንክይዎም”

እቲ ከምዚ ዝገይነቲ ስጉምቲ (መርገጺ) ከንወስድ ከለና፡ ካብቶም ዝሰሓቱን ምስእም ዝደናገጹን ሰባት ናባና ገጹ ዝውርወር ግብረ መልሲ ልሙድ ቃል ስ ለ ዝኾነ፡ ኩላትና እንፈልጦ እዩ። እተን ቃላት “ንቕብ-አተይ ኣይትተን ክዩን” “ኣ ይትፍረዱን” ዝብላ ኮይነን ከም መከላኸሊ ክጥቀሙለን ይረዳዩ። ብመሰረቲ “ን ቅብ-አተይ ኣይትተንክዩ” ዝብል ቃል ካብ መጽሓፍ ቅዱስ ቀንጢቦም ኣብ ዘይመጻልኡ ዘውዕልዎ ዘለው ጥቕሲ እዩ። እቲ ከምኡ ዝበለሉ መልእኽቲ ኣብ መዝ:105:8-15 ይርከብ። ከምዚ ድማ ይብል።

መዝ:105:8-15:- “ነቲ ምስ ኣብርሃም ዝኣተዎ ኪዳኑ፡ ንይሰሃቕ ዝ መሓለሉ ማሕላ፡ ነቲ ንሽሕ ወለዶ ዝኣዘዞ ቃል ንዘለኣለም ዘኪሩሱ፡ ምድሪ ከንኣን፡ ዕድሎት ርስትኹም ክትከውን ክህበካ እዩ፡ ኢሉ ንያዕ ቆብ ከም ሕጊ፡ ንእስራኤል ከኣ ከም ናይ ዘልኣለም ኪዳን ኣቕሞ። ብቑጽሪ ሒደት፡ ኣገዮም ሒደት፡ ኣብኣውን ስደተኛታት ክለው፡ ካብ ህዝቢ ናብ ህዝቢ፡ ካብ መንግስቲውን ናብ ካልእ ህዝቢ ኪሓልፉ ክ ለውሱ፡ ንሱ ሰብ ኪጠቕምዎ ኣይሓደገን። ንቕብ-አተይ ኣይት ተንክይዎም፡ ንነብያተይ ድማ ክፋእ ኣይትግበርዎም፡ ኢሉ ምእን ትኣም ንነገስታት ገሰጸም።” (ዘይና:16:16-22)

እዚ ጽሑፍ ከም ዝረኣናዮ ብዛዕባ ህዝቢ እስራኤል ብሓፈሻ፡ ማለት ካብ ግብጺ ከሳብ ከንኣን ብኸመይ መንገዲ ከም ዝሓለዎምን ከም ዝመርሖምን እ ዩ ዝሕብር። ኣብቲ ናቲ ቅብኣት (መንፈስ) ይመርሖም ዝነበረሉ እዋን ብኸልኣት ነገስታት ከይድፈሩ ይሕልዎም እኳ እንተ ነበረ፡ ነቲ ዝቐብእም ጎይታ ዝጸረር መንገዲ ይኸዱሉ ኣብ ዝነበሩ እዋን ግን ነቶም ቅድሚ ሕጂ ዝገ ሰጸምን ብኸልከሎምን ነገስታት ኣብ ልዕሊኦም ኣላዒሉ ፍድኦም ከም ዘርእይዎም፡ ካብ ምትንካፍ ሓሊፎም ክሳዕ ክጠፍኡ ዝቐርቡ የጽንትዎም ከም ዝ

ነበሩ ሠገልጽ ታሪኸምውን ውሑድ አይኮነን።

በተመሳሳሊ መንገዲ፣ ዳዊት ነቴ ቅቡአ ሳኦል ክዳኑ ስለ ሠተንከዩ ልቡ ከም ሠወቕዖ ሠገልጽ ታሪኽ፣ ኣብ 1ሳሙ፡24፡6,10 ተጻሒፉ ንረከብ ኢና። እዚ ሠስዕብ ጥቕስታት እንተ ኣንቢብናውን ብሳዕባ እቴ ቅቡአ ሠበሃል ሳኦል ብዙሕ ሓበሬታ ሠበና እዩ (1ሳሙ፡12፡3,4 1ሳሙ፡26፡9-23፣ 2ሳሙ፡1፡14-16)። ዋላ እኳ ኣብ መዝ፡20፡6 ብሳዕባ ቅቡአት፣ ዳዊት “ንቅቡአ እግዚአብሔር ከም ሊድሕኛ፣ ሕጂ ፈለጥኩ፣ ብናይ እታ የማነይቲ ሓይሊ ምድሓን ካብ ቅድስቲ ሰማዩ ኪመልሰሉ እዩ” ኢሉ እንተ ጸሓፊ፣ ኣስዲቡውን ኣብ መዝ፡89፡38,51 “ንሸኻ ግና ደርቢኻን ንዲቕኻን፣ ንቅቡአካ ተቈጣጥዮ፣ ... ጉይታዩ ጸላእትኻ ሠ ጸርፍዎ ጸርፊ፣ ነቴ ንኣስር ቅቡአካ ሠጸርፍዎ ሠለዉ ሠከር።” ኢሉ ከም ሠጸሓፊ ክንስሕቶ የብልናን። ነብዩ ኤርምያስ ድማ ኣብ ልዕሊ “ቅቡአ እግዚአ ብሔር” ሠወረደ ሓደጋ “እቴ እግዚአብሔር ሠቐብኢ፣ ብሳዕባኡ፣ ኣብ ማእከል ህዝ ብታት ኣብ ጽላሉ ክንነብር ኢና፣ ሠበልናዮ መተንፈስ ትንፋሰና ኣብ ጉዳጉዶም ተታሕዘ።” ብምባል ሠለጽዎ እዩ (ደጉ፡4፡20)። ስለዚ ቅቡአት ምስቲ ሠቐብኢም መንፈስ ሠጸረር ህይወትን ኣካይዳን ምስ ሠሕዙ፣ ካብ ምትንካፍ ሓሊፉ ከ ጥፍእም ከም ሠኸእል ቃል እግዚአብሔር ብንጹር ኣረጋገጹልና እዩ።

እብ፡16፡4-8፡- “ነቶም ሓደ ግዜ ብርሃን ሠበርሃለውን እቴ ሰማያዊ ውህበት ከኣ ሠጠዓሙ፣ ተማቐልቲ መንፈስ ቅዱስውን ሠኸኑ፣ እቴ ሰናይ ቃል ኣምላኽን ሓይሊ እታ እትመጽእ ዓለምን ከኣ ሠጠዓሙ፣ እንተ ወደቁ፣ ንወዲ ኣምላኽ ከም ብሓድሽ ንርእሶም ስለ ሠሰቐልዎ ብግህደውን ሠላግጽሉ ስለ ሠኸኑ፣ ከም ብሓድሽ ንንስሓ ክሕደሱ ኣይከ ኣሉምን እዩ። እታ ብዙሕ ግዜ ነቴ ኣብኣ ሠወረደ ሠናብ ሠሰተየት ምድሪ ነቶም ብሳዕብኦም ሠሓርሰዎ ሠጠቅም ፍረ እንተ ሃቡቶም፣ ካብ ኣምላኽ በረኸት ትረከብ እያ። እሾኾን ዳንዴርን እንተ ኣብቁለት ግና፣ ንቅፍትን ጥቓ መርገምን እያ። መወዳእትኣውን ምንዳድ እዩ።”

2ጴጥ፡2፡20-22፡- “ብፍልጠት ጉይታናን መድሓኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ ካብታ ርኽሰት ዓለም ኣምሊጦም፣ ከም ብሓድሽ ብእኣ ተጠሊፎም እን ተ ተሳዕሩ፣ ካብ ቀዳማዮምሲ ዳሕራዮም ሠገደደ እዩ ሠኸውን። ማለት፣ ንሳቶም እናፈለጥዎ ካብቲ እተዋህቦም ቅዱስ ትእዛዝ ንድሕሪት ካብ ሠምለሱስ፣ ነታ መገዲ ጽድቂ እንተ ሠይፈልጥዎ ምሓም ነይሩ።

ከምቲ እቴ ምስላ ሓቂ፣ ከልቢ ናብ ትፍኡ ተመልሰ፣ ሓሰማውን ተሓጺባስ ኣብ ጸብሪ ኣንገርገረት፣ ሠብሎ በጺሕዎም ኣሎ።”

“ኣይትፍረድ”

እቴ ካልእ ኣብ ሠይመዓልኡ ሠውዕል ሠሎ፣ “ኣይትፍረዱ” ሠብል ቃል ድማ ሓንሳእ ጥራይ ሠይኮነስ ብተደጋጋሚ ሠተጸሕፈ ቃል መጽሓፍ ቅዱስ እዩ። ማቴ፡7፡1-5፣ ሉቃ፡6፡37፣ ሮሜ፡14፡4,10,13፣ 1ቈረ፡4፡5፣ 1ቈረ፡5፡12፣ ያእ፡4፡11,12 ምጥቃስ ጥራይ እኳ እኸሊ እዩ። እቶም “ኣይትፍረዱ” ሠብል ቃል ካብ ኣፍ ጉይታ ብቐጥታ ሠተቐበልዎ፣ ባዕላቶምውን “ኣይትፍረዱ” ኢሎም ሠጸሓፉ ሰባት እቶም ንወንጌልን ንመልእክትታትን ሠጸሓፉ ምርኣያት ሃዋርያት እዮም። በቲ ቅድሚ ሕጂ ብሳዕባ ስሕተትን መስሓትትን ሠንብብናዮ ጥቕስታት ገርም ነቴ ስ ሕተትን ሃንደሱቲን ሠውዝቡን ሠፈረዱን እግም ሃዋርያት ባዕላቶም እዮም። ነቴ ካብ ጉይታኦም ሠተማህርዎን ነቴ ባዕላቶም ሠመሃርዎን ሠጸረር ትምህርቲ ክገብሩ ኣይክእሉን እዮም። ምክንያቲ፣ ኣብቲ ብድርቢት መንፈስ ቅዱስ ሠ ተጸሕፈ ጽሑፋት ሠደንቐ ምውህሃድ ደኣ እምበር ንሓድሕዱ ሠጋጭ መልእክትታት ክህሉ ሠይሕሰብ እዩ። ስለዚ ኣብ ልዕሊ እቶም ንወንጌል ክብክሉ፣ ኣብ ልዕሊ ኣምላኽ ክለዓሉ፣ ንደምን መስዋእትን ክርስቶስ ክቃልሉን ክረግጹን ሠጸዕቲ መዓይይቲ ሰይጣን፣ ብዓቕልን ብፍርሃት እግዚአብሔርን ተደሪኽና እንሰንዝር ናይ ተቓውሞ ቃላት፣ ፍርዲ ሠይኮነስ ፍትሒ ምክኑ ክንገንግዕ ኣይግባእን። ብኣንጻሩ ኣብ ልዕሊ ኣምላኽ ኣገዛዩ ኣጸያፊ ፍርዲ ን ምሃብ ክለዓሉ እናረጸኸ፣ ኣብ ልዕሊኦም ምእንቲ ክይትፈርድ ኣፍካ ምክዳን፣ ንክብሪ ኣምላኽ ሠኸውን ቅንኣት ሠይብልካ፣ ኣብ ጽላል ሠለገል ጥቕስ ታት ተሓቢኣካ እትነብር ግብዝ ክርስትያን ምክኑን እዩ ሠቃልዕ።

ጉይታና መድሓኒና ኢየሱስ ክርስቶስ፣ ንሃዋርያ ጴጥሮስ፣ ነቴ ሰኹሪ ኣ ማኒ፣ ነቴ መፍትሕ መንግስተ ሰማያት ሠተቐበለ፣ ኣብ ልዕሊ ደጊታት ሲኣል ሠ ሓየለ ምክኑ ባዕሉ ሠመስከረሉ ሃዋርያ፣ ምስቲ ናቲ ሠለኣልማዊ ዕላማ ሠይ ሳነ ገርህነት ሠመልኦ ምድንጋጽ ኣይተቐበሎን። ጉይታ ብሳዕባ ሞቲ ክሠረብ ምስ ጀመረ፣ እቴ ገርህን ሠውኸን ባህርይ ሠከበር ሃዋርያ ጴጥሮስ፣ ነቴ ዕላማ ምምጸእ ክርስቶስ ክየስተውዓለ፣ ንጉይታ ንበይኑ ፍልይ ኣቢሉ “ይባልህካ እባ ደኣ፣ ጉይታይ፣ እዝስ ኣይብጸሕካ” ኢሉ ክገንሖ ጀመረ። ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ከኣ ግልጽ ኢሉ ንሃዋርያ ጴጥሮስ፣ “ካባይ ርሓቕ፣ ሰይጣን፣ ናይ ሰብ

እምበር ናይ አምላክ አይትሓስብን ኢኻ እሞ፤ ንዓይ መዓንቀፊ ኢኻ፤" በሎ (ማቴ፡16፡21-23)። ጎይታና ነዚ ኹሉ ክንእዶን ክሾሞን ዝጸንሐ ሃዋርያ ጴጥሮስ፤ ብሰጋውን ሰብአውን ኣተሓሳስባ ተደሪኹ፤ ነቲ ዘለላለማዊ መደቡ ዝዕን ቅፍ፤ ፍቕርን ለውሃትን ዝመልኦ ብዝመሰል ቃላት ንዝተሳሪቦ ሓሳብ ብተሪር ተግላጽ ምምላሱ ኣብቲ ቀንድን ዘልላለማውን መደቡ ንዝሰንዘር ገዢ ይኹን ኣ ሉታዊ መርገጺ ንሕሶ ይኸም ዘይብሉ እዩ ዘርኢ። ንሃዋርያ ጴጥሮስ "ሰይጣን" ምባሉ ሃዋርያ ጴጥሮስ ከም ቅጽበት ናብ ሰይጣን ተለዊጦ ነይሩ ማለት እይኮ ነን። እንተ ኹን እተን ሃዋርያ ጴጥሮስ ኣብ ኣፉ ዘሰተናበረን ቃላት ካብ ሰይጣን እምበር ካብ አምላክ አይነበራን። ኣብቲ ካብ አምላክ ዝተሳሪቡ ወቕቲ ድማ፤ "ሰምኡን ወዲ ዮና፤ እዚ እቲ ኣብ ሰማያት ዘሎ አቦይ እምበር፤ ስጋን ደምን ኣ ይገለጸልካን እሞ፤ ብጽእ ኢኻ።" ኢልዎ እዩ። ስለዚ ንክብርን ዕዮን እግዚአብሔር ኣብ ዝትንከፍ ገዢ ይኹን ዘይቅነዕ እምነትን ኣካይዳን ከናሕሲ ከም ዘይብልና ብቐዕ ኣብነት ካብ ጎይታናን ካብ ሃዋርያትን ዝረኽብና ይመስለኒ።

እዚ ጥራይ ዘይኮነ ኣብቲ ጎይታ ባዕሉ "አይትፍረዱ" ኢሉ ዝተሳሪቡሉ ናይ መጀመርታ ክፍሊ፤ ብሳዕባ ክፍረድ ዘለዎን ዘይብሉን ኣነጺሩ ገሊጽዎ እዩ። "ብዝፈረድኩም ፍርዲ ኪፍረደኩም፤ ብዝሰፈረኩምሉ መስፈሪውን ክስፈረልኩም እዩዎ፤ ከይፍረደኩም አይትፍረዱ።" ኣብ ዓይኛ ዘሎ ጉንዲ ዘይፈለጥካስ፤ ንምን ታይክ ኣብ ዓይኒ ሓውኻ ዘሎ በሰር እትርኢ? ወይስ ከመይ ገርካ ንሓውኻ፤ ካብ ዓይኛ በሰር ከውጽኦልካስ ሕደገኒ፤ ትብሎ? እንሆ ጉንዲ ኣብ ዓይኛ ኣ ሎ። ኣታ ግብዝ ቅድም ካብ ዓይኛ ጉንዲ ኣውጽእ፤ ሽዑ ካብ ዓይኒ ሓውኻ በ ሰር ንምውጻእ ኣጸቢቕካ ትርኢ። እቲ ቅዱስ ነክላባት አይትሃቡ፤ ዕንቁኹምውን ኣብ ቅድሚ መፋልስ አይትደርብዩ፤ ብኣእጋርም ከይረገጽዎ እሞ፤ ተመሊሶም ከ ይትርትርኹም።" (ማቴ፡17፡1-6)። ኣብዚ ክፍሊ እዚ ከም እንግንዘቦ፤ በሰር ናይ ሓውካ ከተውጽእ ምህቃንካ ኣይኮነን እቲ በደል። ብኣንጻሩ በሰር እናረካኻሉ ዓይ ኑ ተጎዲኡ ከም ዘሎ እናፈለጥካ ሰቕ ምባል እዩ በደል ዝኸውን። እንተ ኹን ኣ ብ ዓይኛ ንዓይኛ ዝኸውል ጉንዲ ከለካ ናይ ሓውካ በሰር ከተውጽእ ምፍታን በደል (ምፍራድ) ይኸውን። ምክንያቱ ዓይኛ ብጉንዲ ተኸዊሉ ከሎ በሰር ብጻይካ ንምውጻእ እትገብር ፈተነ፤ ብኣንጻሩ ነቲ ዓይኒ ብምንቋር ወይ ብምውጻእ እዩ ዝዘዘም። ናይ ዓይኛ ጉንዲ ተኣልዮልካ ከብቐዕ ኣብ ዓይኒ ሓውካ በሰር እናረካኻ ሰቕ ምባል ግን እታ ዓይኒ ንክትጠፍኦ ፈሪድካዎ ኣለኻ ማለት እዩ።

ብቐንዱውን ኣብ ፍቕዲ 6 "እቲ ቅዱስ ነክላባት አይትሃቡ፤ ዕንቁኹ ምውን ኣብ ቅድሚ መፋልስ (ሓሰማ) አይትደርብዩ፤ ብኣእጋርም ከይረገጽዎ እሞ ተመሊሶም ከይትርትርኹም።" ብምባል ኣጠንቂቂና እዩ። ስለዚ ነቲ ከልብን ነቲ ሓሰማን ኣለሊኻ፤ "ነቲ ከልቢ ቅዱስ ነገር ኣይሀቦን እዩ፤ ነቲ ሓሰማ (መፍለስ) ድማ ዕንቁይ ኣይደርብን እዩ" ምባል ፍርዲ ኣይክኸውንን ማለት እ ዩ። ብቐላት ኣፈይ ወይ ብሓሳባተይ ከልቢ ወይ መፍለስ እንተ ኢለዩ፤ ነቲ "አ ይትፍረዱ" ዝብል ቃል ብምፍራስ በደለኛ ክኸውንዮ ኢልካ ምሕሳብ፤ ነቲ ትርጉምን መንፈስን ናይቲ ጎይታ ዝበሎ ቃል ከም ዝግባእ ካብ ዘይምርዳእ ዝ መጽእ ኣገል ሰግኣት ምኻኑ እዩ ዘርእየና። ነቲ ከልቢ፤ ከልቢ ምባሉ ምፍራድ ኣይኮነን። ከምኡ እንተ ኹይኑ እሞ፤ ንሰይጣን ሰይጣን ምባልናውን ከም ምፍራድ ክቐጸልና እዩ ማለት ድዩ? እቲ "አይትፍረድ" ዝበለ ጎይታ እዩ "ኸልብን ንሓሰማን ቅዱስን ክብርን ነገርኩም አይትሃቡ" ዝበለ። ነቲ ጎይታ ዝ ሃቦ ሚዛናዊ ቃል፤ ኣብ ውሽጥና ብሳዕባ ሰሕተትን መስሓትትን ንዘለና ዘይሚዛናዊ መርገጺ ከም መጎልበቢ ክንጥቅመሉ ቅነዕ ኣይኮነን። ኣቦታት "ን ሰብ እንተ ሃብኩዮ ናቲ፤ ሰብ ይሕገውስ እዝገ ይፈቱ።" ከም ዝበሉ፤ ብዓቕልን ብፍርሃት እግዚአብሔርን ደኣ ይኹን እምበር ኸኹሉ ዘዝግብእ፤ ናይ አምላክ ንኣ ምላኽ፤ ናይ ቄሳር ከኣ ንቄሳር ምሃብ ፍትሓዊ ስጉምቲ እዩ።

"አይትፍረዱ" ዝብል ቃል ደኣ ኣብ ምንታይ እዩ ዝሰርሕ? ኢልና ክን ሓትት ጽቡቕ እዩ። ናይ ምፍራድ ኣብነታት ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ብዘሓት እዩም። ሓደ ካብኡ እቲ ምስላ ናይቲ ኣብ ልዕሊ ተጋዊ ሰብአይ ዝፈረደ ፈሪ ሳዊ እዩ። እታ ምስላ "ንሓያሎ ጻድቃን ምኻናም ብርእሶም ዝእመኑ፤ ን ኸልኣትውን ዝገዕቁ ዝነበሩ ድማ፤ እዚ ምስላ እዚ በሎም።" ብምባል እያ እት ጅምር (ሉቃ፡18፡9-14)። እቲ ዝግበር ዘሎ ንዕቀት (ፍርዲ) መንፈሳዊ ሰረት ዘይብሉ፤ ካብ ዝእርኢ ገዢ ገዢ ምምጽዳቕ፤ ብመስፈሪ ተሰፊሩ ድማ ናብኡ ዝከዎ ፍርዲ እዩ።

እቲ ካልኣይ ኣብነት ድማ እቲ ኣብ ሮሜ፡11፡13-32 ዘሎ መልእኽቲ እዩ። እቶም ዝእመኑ ኣህዛብ ኣብ ልዕሊ እቶም ዘይእመኑ ኣይሁድ ዝፈረደዎ ፍርዲ እዩ። እቶም ዝእመኑ ኣህዛብ፤ ብርእሶም ብልህታት ስለ ዝኾኑ ናብ እም ነት ከም ዝበቐዑ፤ ናይቶም እስራኤል ግን ብኣንጻሩ ከም ዝኾነ ገርም ይሓስቡ ነይሮም (ሮሜ፡11፡19,20,25)። ስለዚ ከኣ እዩ ሃዋርያ ጳውሎስ፤ "ፍራህ ደኣ እምበር አይትተግቡ"፤ ሕልፍ ኢሉ ድማ ድማ፤ "ኣሕዋተይ፤ ብርእሹም

በልህታት ገዢነት ም ከይመስለኩም...።” ብምባል ገጸሓፈሎም።

እቲ ሳልሳይ አብነት ድማ እቲ አብ መንገዱ ሰብ ሮሜ ገዢና ናይ ምግብ ክርከር እዩ (ሮሜ:14:1-23)። እቲ ገበልዕ አብ ልዕሊ እቲ ዘይበልዕ ከ ም ዘይርፍእ (ዘይብሰል) ገሩ እንተ ተረዲእዎ (እንተ ተዛሪቡሉ) ፍርዲ እዩ። እቲ ዘይበልዕውን አብ ልዕሊ እቲ ገበልዕ ከም ገሃጸጸ (ትእዛዝ ገጠሓሰ) ገሩ እንተ ፈሪድዎ እዚ አብ ልዕሊ ሓውካ ምፍራድ እዩ። ምክንያቱ ዋላ እኳ ክልቲኦም ክልተ ተጻራሪ ስጉምታት ይኸዱ እንተለው፡ እቲ ገሃብርዎ ዘለው ግን ክልቲኦም ምእንቲ ጎይታኦም ኢሎም ይገብርዎ ስለ ዘለው፡ አብዚ ሓሳብ እዚ ክልቲኦም ሓደ ይኸኑ አለው። ጎይታ ከአ ንኸልተ ገተፈላለዩ ውሳኔታት ዘለዎም ሰባት፡ ብሓንሳእ ተቐቢልዎም እዩ። ነቲ ጎይታ ገተቐበሎ ሰብ ክትፈርድ ድማ ግቡእ አይኮነን። ነቲ ጎይታ ዘይተቐበሎ ተግባርን ሰብን ክትፈርድ ግን ግቡእካ እዩ። ነዚ “አይትፍረድ” ገበል ቃል ዘይትርጉሙ እንተ ሂብናዮ እሞ፡ ንዋላ ሓደ ሓጢአት ገሃብሪ ሰብውን አይክንገንሕን ኢና። ብዛዕባ ሓጢአትን ድኻምን ናይ ሰባት አይክንሰብኸን ኢና፡ ወንጌል ገበሃል ድማ እኸቲሙ አሎ ማለት እዩ። ስለዚ ብዛዕባ ስሕተት ገምልኮት እቲ ጎይታን ሃዋርያቱን ዘወሰድዎ መርገጺ፡ ከም አብነትን አሰርን ናይቲ ንሕና ሕጂ አብ ዘመንና ክንወስዶ ዘለና መርገጺ ገርና ክንወስዶ ቃል እግዚአብሄር አማሕጺኑና አሎ።

ንዝተጋዢ ናይ ምምላስ ሓላፍነት

ነቲ ገተገብረልና ጸውዒት ተቐቢልና ንጎይታ ምስዓብ ድሕሪ ምጅ ግርና፡ ንሕናውን ናይቲ ዘድሓና ናይ ድሕነት ጸውዒት ናይ ምቅላሕ ሓላፍነት እዩ ዘሎና። እቲ ጸውዒት ድማ ነቶም ንመንገዲ ምድሓን ፈጸሞም ዘይረኸ ብዎን፡ ነቶም ካብቲ ድሮ ረኺቦም ዘለው መንገዲ ምድሓን ገወጹ ዘለው ሰባትን የጠቓልል። ስለዚ ከአ ጎይታ ብአፍ ነብዩ ህዝቅኤል ከምዚ ብምባል ሃረፍና አሎ። “እምበኣርሲ፡ አታ ወዲ ሰብ፡ አብ ቤት እስራኤል ሓላዊ ገይሪ አቑመካ እዩ፡ ነቲ ቃል ካብ አፈይ ሰማዕ እሞ አብ ክንዳይ ኪንካ አጠን ቅቆም። እነ ነቲ ረሲእ፡ አታ ረሲእ፡ ብርግጽ ክትመውት ኢኻ፡ እንተ በልክም፡ ንሸካ ኸአ ነቲ ረሲእ፡ ካብ መገዱ ክምለስ ኢልካ ክጥንቀቅ፡ እንተ ዘይተዛረብኩ፡ እዚ ረሲእ ብሰሪ ረሲእነቱ ኺመውት እዩ፡ ደሙ ግና ካብ ኢ ድካ እዩ ዝደለዮ። ግናኸ ነቲ ረሲእ ካብ መገዱ ክምለስ እንተ አጠንቀቅኩ፡ ን ሱ ከአ ካብ መገዱ እንተ ዘይተመልሰ፡ ንሱ ብሰሪ ረሲእነቱ ክመውት

እዩ፡ ንሸካ ግና ንነፍሸካ አድሓንካያ።” (ሀዘ:33:7-9)። እምበኣር ነታ ጸውዒት መድሓኸካ ብምቕባል ዘድሓንካ ነፍሸካ፡ ነቲ ጎይታ ገሃብካ ንዝተጋዢ ናይ ምምላስ ሓላፍነት ብዘይ ምፍጻምካ፡ ዕዳ ደም ብጸይካ አብ ልዕሊኻ ኮይኑ ንነፍሶ ኻ ከተጥፍኦ ኢኻ። ስለዚ ድሕነት ናይ ግሊ ጉዳይ እኳ እንተ ኾነ፡ ምስ ህይወት ብጸትና ዘይዛመድ ንጹል ህይወት ግን ጎይታ አይሃበናን። አብቲ ናይ ውልቅና ህይወት ምትእሳር ከም ገሀሉ ብምግባር፡ አብ ውሽጢ ብዘሕነትና ብዘደንቕ ሓድነት ክንሓብር ፈቓዱ እዩ። ስለዚ ከአ እዩ ንህዝቅኤል ብእኡ አ ቢሉ ድማ ንዓና እዚ ስምዕታ እዚ ተደጋጊሙ ተዋሂቡና ዘሎ (ሀዘ:3:16-21)።

ነብዩ ዮናስ፡ ነቲ አብ ልዕሊኡ መዓት ተንጠልጢሉ ዘሎ ህዝቢ ነነዩ፡ “ተመለስ” ናይ ምባል ተልእኸ ተዋሂብዎ ከብቅዕ፡ ንኸብሪ ርእሱ ክብል፡ ብአብ ያ ናብ ተርሲስ ገጹ ሃደመ። ንሱ ምስ ነገሮም እንተ ተነሲሖም እግዚአብሄር ክምሕሮም እዩ። ስለዚ ዮናስ፡ “እቲ ክትጠፍኡ ኢኹም” ገበልክም ቃል ስለ ዘይተፈጸመ፡ አብ ቅድሚ ህዝቢ ነነዩ ሓላዊ ኮይኑ ክርከብ፡ ክብረይውን ክጎድል እዩ” ኢሉ ሓሰበ። ወዮ ደአ ዘየስተውዓለ ኮይኑ እምበር፡ እግዚአብሄር ምእንቲ ክምለሱ ኢሉ እዩ ልኢኸም። ክጠፍኡ ገደሊ እንተ ገዢውን እሞ፡ ነብዩ ክልእከሎም አይመድለዮን። ነዚ ቅዱስ ዕላማ ናይ እግዚአብሄር ከም ገ ግባእ ዘየስተውዓለ ነብዩ ዮናስ ግን ብአብያ ኩብለለ። እዚ ጥፍአትዚ እናረእኸ ምእንቲ ክብርኸካ ክትብል፡ ንአፍካ “ብናይ ፍርዲ” ቃላት ከይትጽይቕ ክትብል ምኹብላል፡ ካብቲ ናይ ህዝቢ ነነዩ ገዢደ አባሳ እዩ ገዢውን። አብ ልዕሊ ህዝ ቢ ነነዩ ዘንጸላሉ ዘሎ ናይ ጥፍአት ማዕበል ከህድእ ገተጸውዕ ሰብ፡ ብመርከብ ብሰላም ንዝገብዩ ሰባት ዘይተደላዩ ማዕበል አለዓዲሉም። ካብቲ አብ ኩሉ ገርከብ፡ ኩሉ ገፈልጥ፡ ኩሉ ገዢእል አምላኽ ይትረፍ አብ ክብዲ መርከብ፡ አብ ምድሪ ቤት ናይ መዓሙቕ ሲኦል መንጸፉ አንጸፉ ባጥ እንተ በለ እኳ፡ ን እግዚአብሄር ክሕብኦ ከም ዘይክእል ካብቶም ናይ ቀደም አባታቱ ገተማህሪ አ ይመስልን። ዋላ እኳ ንሱ ብሰብ-ሰርሖ ግኡዝ መርከብ ክሃድም እንተ ሃቀነ፡ እግዚአብሄር ድማ ቦቲ ዓዕሉ ገፈጠሮ፡ መራክብ ክግልብጥ ገዢእል ህያው መር ከብ (ዓሳ ነባሪ) ገሩ ናብ ነነዩ መለሰ።

አብዚ ዘመን እዚውን ከም ናይዚ ዘይእዙዝ ነብዩ እዚ አካይዳ እንኸይድ ዘሎና ንመስል። ገለ ናይ ተቓውሞ፡ ናይ ተመለስ መልእኸትታት ብገባኤ ይኸን ብውልቀ ሰብ ደረጃ እንተ ሂብና፡ ካብቲ ገተገባሮ አካል ክመጽእ ካብ ገዢእል ግብረ መልሲ ምእንቲ ክንድሕን፡ አብ ናይ ሰቕታ መርከብ

ተሐቢእና ከንሃድም ንፍትን አሎና። ብዛዕባ ድሕነት፣ ፍቕሪ፣ ውህበታት መን ፈሰ ቅዱስ ንምዝራብ ካብ አፍና ቅልቅል ኢልና ወጺእና ከም አንበሳ ከንጓዝም፣ ብዛዕባ እቲ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ኣንጸላልዩ ዘሎ ናይ ተኸሊ ወንጌል ሓደጋ ከ ኣ፣ ንምዝራብ ፈሪህና ኣብ ውሽጢ'ቲ ሰጢሙ ዝተጻጸወ አፍና ተሐቢእና ከን መላለስ ምርኣይ ንክትርድኦ ዘጸግም ዝተደናገረ (Confused) ህይወት እዩ። ከ ምቲ ሃና ኣብ ጸሎታ፣ “ልበይ ብእግዚአብሔር ይሕጎሱ አሎ፣ ቀርነይ ብእግዚአ ብሔር ከብ ይብል፣ ብምድሓንካ ተሓጎሱ እዩ እሞ፣ አፈይ ናብ ጸላእተይ ሃህ ኢ ሉ አሎ።” ዝበለት ሎሚ'ውን ንሕና ናብ ጸላእቲ ወንጌል አፍና ሃህ እነብላሉ እዋናዊ ወቕቲ ምዃኑ አይንዘንግዕ። (1ሳሙ.፣2፣1)።

በመንጸር ሓደገኛነት ናይዚ ናይ ስሕተታት ትምህርቲ ክርእ ከሎ እዚ መጽሓፍ እዚ ኣዘዩ ኣገዳስን እዋናውን ምዃኑ ርግጽ እዩ። ስለዚ ኩሎም ኣገልገልቲ ቅድስቲ ቤተ ክርስቲያንናን ምእመናናን ክጥቀሙሉ እናብኸርና ነዚ መጽሓፍ እዚ ብቅንኣት ሕጊ እግዚአብሔር ተደሪቦም ንዘላወ ቀሺ ዶ/ር ተኸለኣብ መንግስትኣብ እግዚአብሔር ጸጋኡ ክብገቡሉም ቅድስቲ ቤተ ክርስቲያን ትምኅ።

መንበሪ ፓትርያርክ ኦርቶዶክስ ተዋዕዶ ቤተ ክርስቲያን ኤርትራ

ሓውና ዶ/ር ተኸለኣብ መንግስትኣብ ሓላፍነቲን ግቡኡን ብምርዳእ ንፍቓድ እግዚአብሔር እናተለዘዘ ነቶም ግቡኣም ሸለል ዝበሉ ግቡኣምን ሓላፍነቶምን ዝረሰዉ፣ ብንስሓ ናብ ቦታኣም ከምለሱ ዝድርኽን፣ እቶም ንርእሳም ስሓቶም ንኸልኢት ዘስሕቱ ሓሰውቲ መማኅራን ዝበርእዎ ክርዳድ ንምጥሓው ዝረድእ፣ እቶም በዚ ስሕት ትምህርቲ ዝተጋዘዩ ሃዲኦም ነፍሶም ዝምርምርሉ መጽሓፍ ምድላወ ዘሓብኑ እዩ።

ቀሺ ገብረመድህን ገብረጊዮርጊስ

እዚ መጽናዕታዊ ጽሑፍ እዚ መጀመርታ ነቶም ሰልን ሓቀኛ መንፈሳዊ ፍልጠት ኣብ ስሕተት ዝወድቁ ዘለዉ መንእሰያት ድቂ ቤተ ክርስቲያን ሓቀኛ መንፈሳዊ እምነት ፈሊጦም ካብ ስሕተት ንኸጥንቀቁ፣ ነቶም ብጉልባብ መጽሓፍ ቅዱስ ንድቂ ቤተ ክርስቲያን ዘሰሕቱ ዘለዉ ውልቀ ሰባትን ማእበራትን ከኣ ጉድም ኣቃሊዑ ኣፎም ዝገብሱ መጽናዕታዊ ጽሑፍ ስለ ዝኾነ ደገመ ኣዘዩ ኣገዳስን ታእዋናውን ጽሑፍ እዩ እብል።

መሪ. ሰመረኣብ ወልደገብርኤል

እቲ መግቢ ክብከል፣ እቲ መንገዱ ክትምየን እቲ ጉዳይ ክጸረፍ፣ እቲ መገሰ ክጠረፍ፣ እቶም ጓዕት ክሰንዱን ክሰጡን እናረገሱ ሰኞ ምባል፣ ብቻላት ኮነ ብሓላብ ክትገልጹ ዘጸግም ሓደገኛ ክስተት እዩ። ሎሚ ኣብ ሃገርና ተኸሲቲ ዘሉ ክሕደት ኣብ ታሪኽ ቤተ ክርስቲያን መዳርግቲ ዘይብሉ ኮይኑ ክስሱ ኣብረተ ክርስትያን ነዚ ትምህርቲ እዚ ንዘይምቅዋም ተጓዚመን ምርኣይ ኣዘዩ ከበድ እዩ።

ዶ/ር ተኸለኣብ መንግስትኣብ